

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 27 (1118) 1971 LIEPOS - JULY 8

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY •

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Kuo būsime ateityje?

Pasibaigus mokslo metams ir atėjus vasaros atostogoms, mokykliniai ruošiasi užleisti vietą stovykloms, darbo įieškojimui bei darbui įvairiose vietose, kelionėms, poilsiui. Tačiau kiekvieno jaunuolio širdyje rusena klausimas: kuo būsiu ateityje? Į šį klausimą bando atsakyti vidinis balsas, tėvų norai, draugų pavyzdžiai. Visų atsakymų pagrindu betgi glūdi jaunuolio gerovė: rinktis tai, kas man geriausia. Kitaip tariant, viską lemia asmeniniai motyvai. Tai natūralus kelias, ir vargu ar galima jam priekaištauti. Juk kas neturi gabumų literatūrai, nesiveržia į rašytojus, o kas nelinkęs į matematiką, nesiekia skaičiavimo profesiją. Tai pagrindinis dalykas. Bet šalia to yra plati pasirinkimo skalė. Turintieji gabumų humanistiniams mokslams gali rinktis visą eilę profesijų: mokytojo, kunigo, žurnalisto, advokato, sociologo, politiko, ekonomisto ir t.t. Turintieji gabumų gamtos-matematikos sritims gali būti inžinieriais, chemikais, fizikais, buhalteriais, skaitytuvu specialistais ir t. t. Dabarties gyvenimas yra tiek išsišakojęs, kad pasirinkimui yra atviri labai įvairūs keliai. Tik seniau Lietuvoje jie buvo gana riboti. Einantieji į mokslus galėjo rinktis tiksliai kunigo, mokytojo, gydytojo, inžinieriaus ir panašias profesijas. Bet tai praėjusi. Mūsų išsilavinę jaunimas atsistoja labai plačios įvairybės akivaizdoje ir kartais gana sunkiai apsisprendžia. Neretais atvejais tenka savo pasirinkimą kaitalioti; pradėjus eiti vienu keliu, pasirodo, kad jis netinka. Be to, būna atvejų, kad pasirodys vienai profesijai reikia pereiti kiton ir taip gyvenime klaidžioti. Dar blogiau būna, kai reikia sustoti pusiakelėj ir apsisprasti su gyvenimo nėsėkme.

Nelaimingų atvejų yra visose srityse, tad nėra ko stebėtis, jeigu jų atsiranda ir jaunimo eilėse. Aplamai imant, mūsų jaunimui gabumų netrūksta. Jie buvo ypač ryškūs toje kartoje, kuri atvyko po II D. karo į S. Amerikos mokyklas. Vėliau tas brožas nubluko, ir mūsų jaunimas ėmė nesiskirti nuo čigiminių. Vietinė įtaka tiek paveikė, kad tradicinis lietuvių veržlumas į mokslą gerokai sumenko, atsirado vadinamų "dropouts", kaip ir vietinių gyventojų šeimos. Šiuo metu vyraujančių lietuviškų pavardžių mokyklose matyti mažiau, bet kai kuriose vietovėse jos gražiai sužibėjo. Žinoma, jų galėtų būti žymiai daugiau, jeigu veržlumas į mokslą padidėtų. Tam reikia, žinoma, gabumų, bet neužmirština, kad ir genijai be veržlumo nieko nepasiekė. O veržlumi reikia motyvų. Pvz. kodėl jaunimas veržė veržėsi į mokslą Lietuvoje seniau ir dabar? Dėlto, kad mokslas ten yra vienintelis kelias į šviesesnį gyvenimą. Tai pats pagrindinis veržlos motyvas. S. Amerikoje jis negalioja, nes čia kelią į šviesesnį gyvenimą greičiau praskina doleris, kuris ateina žymiai lengviau nei mokslas. Vis dėlto negalima sakyti, kad ir čia vien doleris viską padaro. Yra gražaus, išmoksinto elito, augsto lygio, kuris pasiekiamas tikta moraliniu veržlumu. Jis nėra visuotinis, tačiau gana ryškiai pastebimas. Lietuviams, gimusiems ir augantiems S. Amerikoje, jau žymiai sunkiau pasiekti pastarosios rūšies motyvaciją, kuri yra prieinama daugiau elito žmonėms. Jiems, kaip ir daugumai S. Amerikos gyventojų, yra daug lengviau plaukti pasroviui ir pasilikti pilkoje masėje.

Yra betgi viena motyvacija, kuri turėtų pagauti lietuvių jaunimą ir pažadinti jo veržlumą į mokslą, tik ji jau primiršta. Tai tautinis prestižas ir kartu uždavinys. Juk lietuvių jaunuolis ar jaunuolė negali atsilikti nuo savo kaimynų ukrainiečių, žydų ar estų, nes tai žemina jo, kaip lietuvių, vardą. Antra, lietuviui daugiau nei vietiniam amerikiečiui ar kanadiečiui reikia veržtis į mokslą, nes be jo jis liktų nustumtas ir paskutiniąsias eiles ir joks dėdė negalės jam padėti. Bet svarbiausia — lietuviui turi padėti pavergtiesiems broliams ir seserims Lietuvoje. Tai jo kraštas, laukias pagalbos. O savo krašto laisvės bylai jis galės padėti tikta būdamas atsakingose JAV, Kanados ar kitų kraštų vietose. Yra sričių, kurios lietuviams tuo požiūriu yra svarbios. Tai televizija, radijas, spauda, užsienio reikalų departamentas, universitetai ir pan. Besirenkantiems savo ateities profesijas reikėtų nukreipti savo žvilgsnį į minėtas sritis, iš kurių galima sėkmingiausiai padėti savo tautai. Taigi, profesijų pasirinkimą turėtų lemti ne vien asmeniniai, bet ir visuomeniniai motyvai. Ir juo daugiau lietuvių prisivers į svarbiąsias sritis, juo sėkmingesnė bus išsilavinimo kova už Lietuvos ir kitų pavergtų kraštų laisvę. Jau dabar matyti pvz. kaip daug gali toje srityje Kanados ukrainiečiai. Jų studentai turi puikių vėdų, jų tautybės žmonių rasi daugelyje valdinių tarnybų, pozicijų, iš kurių gali ginti savo tautos bylą. Ir lietuviams, kad ir siauresniu mastu, nereikėtų užmiršti šios galmybės — kreipti jaunimą ta linkme.

KANADOS IVYKIAI

DRAUDOS PAŠALPOS STUDENTAM

Išgaliojus naujam nedarbo draudos įstatymui, darbo nerandantys studentai dabar gali gauti 18 savaičių draudos pašalpas iki \$100, jeigu jie yra pernai dirbę astūnais ar daugiau savaičių ir mokyje atitinkama nuosimti draudos fondai. Kurie atitinka šias kvalifikacijas, turėtų tuojau pat reikalauti bedarbio pašalpos artimiausioje nedarbo draudos įstaigoje. Turintieji darbus šią vasarą pašalpą galės gauti sekančiais metais, jeigu jims tada nepavyks rasti darbo. Partaria atkreipti dėmesį, kad darbdaviai padarytų atskaitymus nedarbo draudos fondai.

Finansų ir komercinių reikalų ministras A. Wishart pateikė Ontario provinciniam parlamentui automobilio draudos įstatymo pakeitimą. Nuo 1972 m. sausio 1 d. visi automobilių savininkai turės apdrausti automobilio važiuojančius asmenis. Šia papildoma, bet lig šiol neprivaloma \$9 metinė drauda jau naudojasi apie 70% automobilių savininkų. Įstatymo o pakeitimas draudą padarys privaloma. Nelaimės atveju automobilio draudos bendrovė, nelaukdama nelaimės kaltininko išaiškinimo, sužeistam vairuotoiui turės mokėti iki \$70 į savaitę. Žuvus automobilio savininkui, šeima tuojau pat gaus \$5.000, už žuvus šeimos narį bus mokama po \$1.000, o už žmogą — \$2.500. Didesnė kompensacija vėliau bus galima gauti teismo keliu, kai draudos bendrovės išaiškins nelaimės priežastis ir kaltininkus bei finansinę atsakomybę. Įstatymo pakeitimas turi tikslą paspartinti išmokėjimus. Juos gerokai uždelsdavo tarp draudos bendrovių atstovų kova — bandymas atsikratyti finansinės atsakomybės. Pvz. dviejų automobilių susidūrimo atveju, kai vairuotojai yra apsidraudę skirtingose bendrovėse, visas išlaidas turi padengti kaltininko draudusi bendrovė. Dėl kaltės nustatymo ir finansinio atlyginimo vykdavo ilga kova teismuose tarp tokių draudos bendrovių. Įstatymo pataisa padėys tik gyvybės netekimo ir sužeidimo atvejus, neliesdama kitu nuostoliu, kurie bus sprendžiami senąja tvarka.

Visą savaitę Pekingė viešėjo Kanados prekybos ministerio J. L. Pepin vadovaujama delegacija. Pirmą kartą nuo diplomatinio ryšių užmezgimo kanadiečiai bando užmegzti prekybinius ryšius tarp komunistinės Kinijos ir Kanados oficialių delegacijų pokalbiais. Kinijos delegacija Kanadon atvyks po kelių savaičių. Konkretių rezultatų sunku tikėtis, nes šiemet Kinija turėjo gėra derlių — kanadiškų (Nukelta į 7-tą psl.)

Kanados ministras pirmininkas P. E. Trudeau spaudos konferencijoje Toronte su "Miss Vilnius" — Birute Dilkute, atstovavusia lietuvių paviljonui "Vilnius", kuris buvo įrengtas Prisikėlimo patalpose tautybių savaitės — karavano proga birželio 24 — liepos 1 dienomis

Dainų šventė - tautos diena

Lietuviškoji daina skambėjo iš beveik 2000 krūtinų — suaugusių ir vaikų

Ketvirtosios dainų šventės nuotaka jau buvo jaučiama išvakarėse — liepos 3 d. Iš JAV ir Kanados miestų plaukė lietuvių Čikagone — choristai ir klausytojai. Pastariesiems šeštadienis buvo pažinčių atnaujinimo ir pasižmonėjimo diena, bet choristams tai buvo prakaito diena — reikėjo atlikti paskutinį ir pagrindinį šventės epizodą, būtent, repeticiją, kuri tvankiam ore nebuvo lengva. Vakare prie Jaunimo Centro susirinko šventės pareigūnai, visuomenės veikėjai ir svečiai padaryti šventės įžangos. Simbolinė ugnį įžiebė dainų šventės muzikinės komisijos pirm. P. Armonas, lydimas dviejų jaunųjų šventės dalyvių. Žuvusiems už Lietuvos laisvę pagerbti uždego gražų vainiką muzikė A. Stephens — pirmosios dainų šventės organizatorė ir dirigentė Čikagoje, lydimi dviejų šventės atstovų. Atitinkama kalbą pasakė JAV LB tarybos pirm. inž. V. Kamantas. Dalyvavusieji šioje iškilnėje sugiedo "Marija Marija" ir Lietuvos himnų ir maldų už tėvynę (J. Naujalis), diriguojant V. Mačiūniui. Visų džiaugsmui, šį kartą nebuvo kalbų. Atidaromąjį žodį tarė šventės komiteto pirmininkas dr. G. Balukas, o sveikinimo žodį — Čikagos miesto atstovas G. Dunne, pavadavęs burnmistą.

Chorų įgyjiamo iškilnė buvo pasigėrėtina. Pirmiausia jėjo moterys, pasipuosiusios tautiniais drabužiais, kurie savo spalvingumu teikė šventei išskirtinę nuotaką. Jų eilėse buvo matyti daug jaunų veidų. Gražiai atrodė ir uniformiška apsirėdę vyrai (tamsios kelnės, balti marškiniai), tik jų eilėse buvo labai mažai jaunų veidų. Idomu buvo stebėti pranciškono uniformoje kartu su visais žyveiuoiant kūr. J. Grabauska iš Binghamton, N.Y. Estrada buvo erdvi, bet vos sutalpino dainininkus.

Pamaldos

Centrinės pamaldos įvyko Sv. Kryžiaus šventovėje. Mišias atnašavo vysk. V. Brizgas su keliais kunigais, o dienai priitaikytą žodį tarė mons. dr. J. Tadauskas. Giedojų "Dainavos" ansamblis, vadovaujamas mzik. P. Armono. Taipgi specialios pamaldos, skirtos dainų šventės dalyviams, buvo atlaikytos Marijos Nekalto Prasidėjimo, Marijos Gimimo (Marquette Parke), Sv. Antano ir "Tėviškės" parapijos (evangelikams) šventovėse. Tėvų jėzuitų koplyčioje įvyko dvejų pažymėtinos pamaldos — buvusių Spackenbergo mokytojų ir mokininių šventės įvykimo ir dainų šventės. Pirmąsias atnašavo kun. G. Kijaukas, SJ, kun. J. Kidykas, SJ, ir kun. R. Sakalys, OFM, iš Toronto. Pastarasis pasakė ir atsiminimais pereinant pamokslą. Antrąsias pamaldas laikė kun.

Jungtinis choras

Pirmoje dalyje gausus jungtinis choras (apie 1000) atliko eilę liaudies ir mūsų kompozitorių sukurtų dainų. Iš liaudies dainų buvo parinktos šios kompozitorių harmonizuotosios — J. Bendorius, Br. Jonušas, M. K. Čiurlionis, St. Šimkus, K. V. Banaičio. Visos tos skambėjo gana darniai, tvirtai, bet be didesnio efekto. Iš individualių kūrinių ypač išsiskyrė St. Gailevičiaus "Oi toli, toli" (žodžiai J. Mikuckio) ir "Meno dai-

na" J. Tallat-Kelpšos. Pirmasis kūrinys pasižymėjo savo lengvumu, lakumu, lyriškumu, o ant-rasis — galingumu, tvirtumu, duodančiu progos chorui išsitiesti pilnu balsu. Šiai daliai dirigavo A. Kačanauskas, Br. Jonušas, V. Verikaitis, P. Armonas.

Mokyklų choras

Antroji dalis buvo skirta li-tuanistinių mokyklų chorams. Džiugu buvo matyti estradoje apie 800 jaunųjų dainininkų, kurie buvo labai aktyvūs prie-statant publikai chorą — jie garsiais šauksmais palydėjo čigakiusius bei jiems artimus chor-us. Balsingi jie buvo ir estradoje, nors nevisose dainose viodai. Pirmosios keturios dainos (Br. Budriūno, V. Banaičio — F. Strolis, St. Slizio, J. Bertulio) silpniau skambėjo, nors dirigento St. Slizio mostai buvo nepaprastai platus ir energingi. Žymiai geriau sekėsi antroji dainų ketvertukė (F. Strolis, J. Kazėno, J. Zdaniaus). F. Strolis dirigavo ir akordeonais palydimi, jaunieji buvo gana balsingi, pasitikę savimi. Šiam dirigentui pavyko, kad ir kukliais mostais, išgauti gana didelių jaunųjų pajėgumą, ypač populiariose dainose.

Budriūno kantata

Po pertraukos vėl susirinko estradon suaugusių jungtinis choras, o ant pakyls pasirodė kantatos autorius ir dirigentas Br. Budriūnas. Jo kūrinį "Lietuvos šviesos keliu" (žodžiai Brazdžionio) atliko ne tik choras, bet ir solistai — Pr. Bič-kienė, J. Vaznelis su dviejų pianinų palađa. Kantatoje atsispindėjo lietuvių tautos veržimasis į šviesesnį gyvenimą, k o v a už spausdintą žodį, laisvės kovos ir ryžtas iškovoti šviesą tautos rytojų. Kantata žymiai skyrėsi nuo įprastinių liaudies dainų, bet nebuvo persunkti ir mažes-niem vietamet. Ji skambėjo galin-gai ir savo viršūne pasiekė pabaigoje. Autorius bei dainininkai susilaukė didelės gausos plojimų ir turėjo pakartoti pa-baigę. Dalvčiai šventiškai nu-telkti vpač kantatos, išklause JAV LB centro valdybos pirm. (Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

BEVEIK 24 PARAS TRUKES SOVIETŲ ERDVĖLAIVIO "SOJUZ XI" skrydis aplink žemę baigėsi netikėta trijų kosmonautų mirtimi. Planuotoj vietoj nusileidusiame erdvėlaivyje kosmonautai plk. ltn. Georgijus Dobrovolskis, Vladislavas Volkovas ir Viktoras Paca-gevas buvo rasti be gyvybės ženklų. Oficiali nelaimės priežastis ir šiandien tebėra nepaskelbta, nors buvo atliktas skrodimas, palaikai sugedinti, urnos su pelenais imūrytos Kremliaus sienoj. Moks-lininkai spėliojo, jog kosmonautai galėjo neatlaikyti nusileidimo metu patirto spaudimo dėl perlo buvimo žemės traukos netur-inčioje būklėje. Jie prisiminė pernai kosmonautų A. Nikolajovo ir V. Sevastijanovo pasiektą išsilaikymo erdvėse 17 parų ir 17 valandų rekordą. Abu kosmonautai, nusileidę žemėn, tada išsišą mėnesį jautė širdies sutrikimus

bei kitus negalavimus. Tačiau amerikiečių astronautai, erdvėse praleidę 14 parų, jokių sutrikimų neturėjo. Jeigu iš tikrųjų žmogaus organizmas dėl besov-rės būsenos po tam tikro laiko negalėtų atlaikyti nusileidimo metu patiriamo spaudimo, tek-tų atsisakyti ilgai trunkančių kelionių į erdves. Amerikiečiai 1973 m. planuoja išsauti "Sky-lab" erdvėlaivį, kurio įgula žemėn grįžtų tik po 56 parų. Vil-ties teikia neoficialūs sovietinių sluogsnių prastarimai, kad kos-monautus pražudė jų neapdaru-mas ir padaryta klaida. At-jungiant erdvėlaivį "Sojuz XI" nuo "Saliuto" laboratorijos, bu-vo pramusta erdvėlaivio sienoje nedidelė skylutė, kuri trintyje su žemės atmosfera padidėjo ir išleido visą deguonį iš erdvėlai-vio kabinos. Kadangi sovietų kosmonautai nedėvi specialios aprangos su dirbtiniu spaudimu ir atskira deguonies sistema, kaip amerikiečiai astronautai, juos ištiko staigus kraujo indų sproginimas. Šią mintį paskelbė ir KGB agentas V. Louis, britų "Evening News" koresponden-tas Maskvoje, pagarsėjęs N. Chruščiovo atsiminimų pardavi-mu "Life" žurnalui. Jo teigimu, kosmonautai, perėję iš "Saliuto" į "Sojuz XI", neudarė kaip reikiant angos dangčio. Nuslei-dimo metu jis truputį prasivėrė ir išleido orą į erdves. Abi šios versijos įtaigoja, kad kosmonau-tai mirė dėl kraujo išsiliejimo smegenyse, kurį gydytojai leng-vai galėjo konstatuoti atliktuose skrodimuose.

ILGEJANTIS SARAŠAS

Su kosmonautų G. Dobrovols-kio, V. Volkovo ir V. Pacaje-vo tragiška mirtimi žuvusiųjų kosmonautų ir astronautų sarašas buvo padidintas iki septy-nių. Jį pradėjo 1967 m. sausio 27 d. amerikiečių Cape Kenne-dy bazėje erdvėlaivio "Apollo I" gaisras, kuriame žuvo astro-nautai V. Grissom, E. White ir R. Chaffe. Tų pačių metų bal-andžio 24 d. erdvėlaivyje "So-juz I" žuvo sovietų kosmonau-tas V. Kamarovas dėl parašu-to neišsiskleidimo. Prie jų gali-ma prijungti ir J. Gagariną, žu-vusį lėktuvu nelaimėje.

LEIDO SKELBTI

JAV augščiausiasis teismas 6:30 balsų santykiu pasisakė už spaudos laisvę. "The New York Times", "The Washington Post" ir kitiems laikraščiams buvo duotas oficialus leidimas skelbti slapta Pentagono studiją apie Vietnamo karą. Kai kurie teisė-iai betgi apgailestavo, kad toks svarbus sprendimas turėjo būti padarytas paskubomis. Teisin-gumo ministris J. Mitchell su savo advokatais neišvystė rei-kiama spaudimu slapčių doku-mentų skelbimui sustabdyti. Su-sidaro išspūdis, jog prez. R. Nik-sonas iš dokumentų paskelbimo tikisi daugiau naudos, negu žalos, nes minėtoji studija atsklei-džia demokratų prez. L. B. Johnsono klaidas. Sekančiuose prezidento rinkimuose ji gali būti labai žalinga demokratams ir jų kandidatui. Už dokumen-tų paripinimą spaudai buvo su-imtas dr. Daniel Elisberg, bu-voęs vyriausybės patarėjas, šiu metu priklausęs garsiajam Mas-sachusetts technologijos institu-tui. Išleistas už \$50.000 užstata.

Jis vaidina kairiųjų "balandžių" didvyrį, nors jam gresia keleri metai kalėjimo. Atrodo, i šia visa sfera yra įvelta ir daugiau žmonių, nes dokumentu nuorašs savo beveik visi žymesnieji amerikiečių laikraščiai, kurių leidėjai ir redaktoriai yra nusi-teikę prieš Vietnamo karą ir prorašę beveik besąlyginę J. A. V. kaptuliaciją.

NEVYKES KOMPROMISAS

Pakistano prez. Y. Khano per radiją tartas žodis neužbaigs pi-lietinio karo R. Pakistane. Jis pasiūlė konstitucijai paruošti iš-rinktus parlamento atstovus pa-daryti reguliaraus parlamento nariams, o konstitucijos reikalus pavesti specialiai komisijai. Nors seiko M. Rahmano Avamio Sa-junga turėjo didžiulę atstovų persvarą konstituciniame an-samblyje, valdžia tektų jo var-zovo A. Bhutto partijai, nes prez. Y. Khanas parlamentan sutinka įsileisti tik tuos Avamio Sąjungos išrinktus atstovus, kurie nedalyvavo pilietiniame ka-re. Pats M. Rahmanas jau se-niai yra uždaręs V. Pakistano kalėjime, o didelę jo atstovų da-lį išūdė centrinės Pakistano vyriausybės atsiuata kariuome-nė. Susidariusią spragą prez. Y. Khanas žada užpildyti papildo-mais rinkimais, nors juos tik-riausiai boikotuos M. Rahmano šalininkai. Ši kompromisą atme-tė ir Pakistano kaimynė Indija, reikalaujanti, kad civilinę Pa-kistano vyriausybę sudarytų at-stovų daugumą rinkimuose lai-mėjęs M. Rahmanas. Priešingu atveju 6 milijonai pabėgėlių In-dijoje nesutiks grįžti į R. Pa-kistaną. Dėl pabėgėlių antplū-džio jau atstatytino Indijos Vakarų Bengalijos premjero A. Mukherjee vyriausybė. Šio krašto valdymą dabar turėjo per-imti centrinė Indijos vyriausybė, kuriai reikia išspręsti pabė-gėlių grąžinimo klausimą.

NETIKETI SVEČIAI

Izraelyje viešėjo KGB agen-tu laikomas sovietų žurnalistas Victor Louis. Nors jis teigė, kad viešnagė buvusi privataus pobūdžio, komentatorių dėmesį atkreipė jo susitikimas su prem-jerės G. Meir politiniu patarėju Simcha Dinitzu. Atrodo, Krem-liaus bando užmegzti ryšius su Izraeliu ir gal net atstatyti di-plomatinius santykius. Nemažų spėlojimų sukėlė ir amerikie-čių centrinės žvalgybos įstaigos CIA viršininko R. Helms iš anksto nepaskelbtas atsilanky-mas Izraelyje. Jam turbūt rū-pėjo gauti papildomų žinių apie sovietų įsigalėjimą arabų kraš-čiuose ir Viduržemio jūroje. Iz-raelis pasisiūlė sumokėti \$100 milijonų kompensaciją arabams už jų nusavintą turą Jordanijai priklausiusioje Jeruzalės daly-je, bet atsisakė įsileisti Jungti-nių Tautų komisiją, kuri norėjo patikrinti, kaip Izraelio vyriau-sybė respektuoja arabų teises užimtoje žemėje.

DOLERIAI AR RUBLIAI?

Rinkimus Maltėje laimėjęs darbiečių vadas Dom Mintoff jau ištrėmė Atlanto Sąjungos Viduržemio jūros laivyno vadą admiralą G. Birdinellį ir parei-kalavo, kad sąjungininkų laivai neužsuktų į šią bazę, kur jie pasipildydavo kurą ir atlikdavo mažesnius remonto darbus. Premjeras D. Mintoff taipgi pa-traukė 1964 m. su Britanija pa-sirašytą karinės pagalbos sutar-tį. Lg šiol britai už laivyno ba-zę Maltai kasmet mokėdavo \$12 milijonų. Premjeras D. Mintoff norėtų gauti tris kartus didesnę sumą. Jis taipgi reikalauja do-lerių ir už Maltos paslaugas Atlanto Sąjungos laivynui. At-rodo, jo reikalavimai bus paten-kinti, nes priešingu atveju jis šią strateginę bazę gali pasiūlyti už rublius Sovietų Sąjungai.

NAUJI KALINIAI

Sovietų Sąjunga nubaudė ra-šytoją Anatolį E. Levitiną ka-lėti trejus metus darbo stovyk-loje už religinius rašinius ir at-virą laisšką poniežiui Pauliui VI, apkaltinusi jį krašto "šmeiž-mu". Visi 9 Kišineve teisti žv-dai gavo po keletą metų kalė-timo už antisovietinę propagan-dą ir neįvykdytą bandymą pa-grobtį lėktuvą Leningrade. Dėl to nelemto lėktuvo už grotų jau uždaryti 34 asmenys.

Tėviškės žiburiai — lietuvių savaitraštis

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
 Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis
 Metinė prenumerata \$7, pusmetinė — \$4. Rėmėjo prenumerata \$10
 Skelbimui ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
 turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuomone.
 Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
 Subscription rates: \$7 per year, \$4 per 6 months. Deadline for
 advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont., Canada
 Tel. 368-6813

"Pirma turime padaryti tave žmogumi"

Problemos atsiranda tuomet, kai žmogus netampa žmogumi

ST. MAZLAITIS

Gal nevienas šypsojosi skaitydamas poeto Klemenso Dulkės posmus:

Tu — kūrėjas, aš — kūrėjas,
 Tu — galingas, aš — tik dulkė...

Iš tikrųjų žmogus yra sutvertas būti kūrėju, o jo pareiga yra būti tokiu. Žinoma, poezijos kūryba, kaip ir kitos meno sritys, yra labai siaura grožinė kūryba, reikalaujanti ypatingo talento, ne visiems lengvai suprantama ir reikšminga. (Gal labiausiai nedraugiškas poetams yra medicinos mokslas. Tik paskaitykite psichiatrinės medicinos knygas ir pamatysite, kaip ten vertinami tie, kurie rašo eilėraščius). Apalai, žmogaus kūryba yra labai įvairi, apimanti visas gyvenimo sritis, ir kiekvienas normalus žmogus turi sugebėjimų kokiai nors kūrybai.

Stebint žmonių gyvenimą, nesunku yra atskirti dvi pagrindines kryptis: vieni su didesniu ar mažesniu užsidegimu kuria medžiagines ar dvasines vertybes, veržiasi į mokslą arba sąžiningai eina socialines pareigas, kai tuo tarpu kiti nemato nieko siektino ar didingo, užsimena menkaverčiai dalykai ir gyvena tik savanaudiškai, daugiau ar mažiau gyvuliškai gyvenimą.

Ne tik milijonai "hipių", "bomų" ir kas dešimtas žmogus gerovės krašto miestuose gyvena iš valdžios gaunamos pašalpos. Dar didesnės minios žmonių gyvena "šios dienos gyvenimu" — daug išleidžia, daug iš kitų reikalauja, bet patys nieko pozityvaus neveikia. Dar blogiau, kai tokios minios nerodo jokios pa- garbos tiems, kurie savo sunkiu darbu kuria mokslo ir technikos pažangą ar ugdą žmogų. Jos nekencia ir pavydi tiems, kurie dažnai savo labai sunkiom pastangom skurčia imones, verslus, profesijas, gerus amatus, geresnį gyvenimą sau ir kitiems. Jų sukurto medžiaginę vertybę pasinaudoja daugelis žmonių ir placioji visuomenė.

Renkant aukas ar kitom progom galima išgirsti pasakymą: "Jis pensininkas — neturi". Normaliai, pensijos sulaukęs žmogus turėtų būti labiausiai pasiturintis, ilgo gyvenimo darbu ir produktingu taupumu sukūręs nemažai vertybių sau ir kitiems. Deja, daugumas gyvena per daug išlaidiškai, daugiau išleidžia nei uždirba, nekarta dargi laukia pagalbos iš tų, kurie kuklesniu gyvenimu turi sau labiau užtikrintą ateitį.

Selpliant atsilikusius kraštus patirta, kad geriausiai jiems galima padėti duodant priemones savo gyvenimui pagerinti. Panašus kelias tinka ir gerovės kraštų atsilikusiem žmonėms, nors čia jie reikalauja sau daug didesnės pagalbos, kad galėtų

naudotis visais civilizuoto žmogaus patogumais. Tačiau sociologai sutinka, kad ir čia vienintelis kelias žmogui padėti — duoti tik priemones sau pačiam pagelbėti. O tos priemonės civilizuotam žmogui nėra tik medžiaginės — jis turi būti išmokytas kokio nors amato ar verslo ir, svarbiausia, morališkai sutvarkytas, nuteiktas darbu ir protingam gyvenimo tvarkymui. Žodžiu, jis turi būti padarytas žmogumi.

Cia man prisimena vaizdas iš naujokų atvykimo į pulką Lietuvos. Pulko vadas su būreliu karininkų skirsto jaunuolių minią aikštėje, kad kiekviena kuopa gautų maždaug lygių kvalifikacijų vyrus. Dailininkas Norkus prisistatė sakdamas, kad yra baigęs meno mokyklą ir galėtų gražiai išdekoruoti karininkų ramovę, o gal ir kareivines. Pulkininkas Genys nusišypsojo ir tarė: "Gerai, tai gal suskubsi padaryti vėliavą; pirmą turime tave padaryti žmogumi."

Tačiau žmogaus suformavimas, jo išmokyimas, jo valios tvirtinimas ir uždėgimas tvarkingam bei kūrybiškam gyvenimui yra sunkus ir ilgas vyksmas. Jis darosi dar sunkesnis, kai tos pagalbos reikalingų skaičius nepaprastai didėja ir kai juos klaidinanti, demoralizuojanti aplinka vis baisesi. Netai paty daug yra stiprių asmenybių, kurios gerai sugeba savo gyvenimą tvarkyti, turi tvirtą valią ir pakankamai išminties siekti vertingų dalykų. Daugelis šių dienų gyvenime, kaip tas pasimetęs šuo minioje, girdi iš visų pusių skirtingus šauksmus, gundymus, viliojimus ir praranda savo kelią, patenka į visokių netikrumus.

Demokratinė visuomenė svarbu, kad aplinka būtų apvalyta ne tik nuo medžiaginio užteršimo, bet ir ypač nuo dvasinio bei moralinio, kad žmogus būtų ugdomas ir nukreipiamas kūrybiško gyvenimo linkme. Priešingu atveju socialinis gyvenimas pasikeis taip, kad tos neribotos laisvės išnyks ir kietai valdanti ranka jam pasakys kur, ką ir kiek dirbti, kiek uždirbti ir kaip savo gyvenimą tvarkyti.

Kaip gyvenime matome, nekūrybiškas trano tipo žmogus pasidaro išlaidus, nereikšmingas ir niekam nereikalingas. Kai tokių skaičių tautoje pasidaro labai didelis, gerų žmonių visuomenė yra jų veiklama, demoralizuojama, prasideda visuotinis fizinis ir dvasinis išsigimimas.

Svarbu, kad lietuvių tauta būtų uždegta dideliem polekiam, kūrybiškam gyvenimui visose srityse ir kad kiekvienas surastų žmogiškai prasmingą gyvenimo kelią.

368-6813

**KLAUSKITE-
PATARSIM-PADĖSIM**

Patarimų tarnyba "Tėviškės žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujanti su dienraščio "The Telegram" Action Line skyriaus tarnyba. Skatytajai kvičiama kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, ir kuriuos atsakymai bus parpinti Action Line arba "TZ".

Prieš metus gavau gydytojo sąskaitą — \$65. Kadangi turėjau sveikatos draudą, tai visus mokėjimo reikalus patikėjau gydytojui. Gavęs sąskaitą, nunejau jo raštinėn. Ten buvo man pasakyta, kad draudą neapmokėjo sąskaitos ir dėlto aš turis ją apmokėti. Tai padaręs, pasiūčiau sąskaitą draudos įstaigai. Si atsakė jos neapmokėsianti, nes tai esąs duplikatas; apmokėtas esąs originalas. Be to, įstaiga patarė kreiptis į gydytoją, jeigu noriu atgauti savo imokėtus pinigus, nes jo sąskaita buvusi apmokėta dukart. Tai žmogaus išnaudojimas: moku sveikatos draudai ir dar atskirai gydytojui. Prašau padėti išaiškinti tą klausimą.

Jūsų gydytojas buvo apmokėtas net tris kartus. Du kartu moko draudos įstaiga ir vieną kartą Tamsta pats. Draudos įstaiga paprašė tą gydytoją gražinti du apmokėjimus — vieną Tamstai, antrą — draudai. Jūs gausite \$60, nes gydytojas paėmė 10%, kurių neapmokėjo OHSIP.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą
 Pagrindinė įstaiga: 625 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036

Hamiltono skyrius:
 293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005
 Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis; didelis pasirinkimas skarelų, megztinių ir kitų dalykų, kuriuos gavę giminės ir draugai Europoje tikrai džiugsins.

Lietuvos "naujoji klasė"

V. ZALATORIUS

Nedaug kas šiandien abejoja, kad okupuotoji Lietuva yra valdoma iš Maskvos. To valdymo mechanizmas esmę sudaro smarkian centralizuotas komunistų partijos aparatas, kurio viršūnė yra 15 asmenų politbiuras. Maskvos kompartijai Lietuvoje atstovauja 110.000 vietinių ir importuotų komunistų, įskaitant ir kandidatus į partiją.

Taip vadinamos respublikinės kompartijos struktūra yra tokia pat, kaip ir centrinės. Augščiausias jos organas ant popieriaus yra partijos suvažiavimas, kuris normaliai šaukiamas kas penkti metai ir sutampa su penkmečio pradžia. Suvažiavimas išrenka centro komitetą, o čia išrenka taip vadinamą čia biurą, kuris atitinka Maskvos politbiurą.

Lietuvos kp šešiolikasis suvažiavimas įvyko š. m. balandžio pradžioje ir išrinko 145 asmenų centro komitetą. Net ir paviršutinė to komiteto narių analizė pasako labai daug apie Lietuvos "naująją klasę".

Lietuvų 30-čiai gyventojų tenka vienas komunistas, kai tuo tarpu visoj Sovietų Sąjungoj 17 žmonių tenka vienas partietis. Taigi Lietuvoj, proporcingai imant, komunistų beveik dvigubai mažiau, negu "didžiojoje tėvynėje". Nors rusai, pagal 1970 m. gyventojų surašymo duomenis, Lietuvoje sudaro tik 8,6% visų gyventojų, jų skaičius partijoje ir Lietuvos kp centro komitete siekia 20%. Iš viso nelietuvių skaičius Lietuvos kompartijoje 1968 m. duomenimis sudarė 33,7%, nors Lietuvos gyventojų tarpe tik 19,9% yra nelietuviai.

Darbininkų partija?

Kažkodėl nuo pat įsisteigimo kompartija save vaizduoja darbininkų sąjūdžiu, kai tuo tarpu ji buvo ir tebėra nusivylusios buržuazinės inteligentijos padaras. Pačių komunistų duomenimis, Lietuvoje 1968 m. partijoje buvo tik 28,3% darbininkų. Sprendžiant iš įvairių pasisakymų spaudoje ir per partijos suvažiavimus, ir tie 28,3% tebevaizdina labai menką rolę.

Patikrinus biografines žinias 100-to dabartinio k narių, paaiškėjo, kad 47 iš jų yra taip vadinami "aparachiškai", t. y.

žmonės, kurie visą savo gyvenimą praleido pionieriuose, komjaunuoliuose ir vėliau partijoje, dirbdami biurokratinį darbą. Pavyzdžiui, galima suminėti dabartinio čk biuro nario Algirdo Fereno gyvenimo faktus. Jis gimė 1928 m. Baigė Kauno politechnikos instituto statybos fakultetą 1951 m., bet statyti nieko, atrodo, niekad nestatė nei iš medžio, nei iš plytų. 1952 m. įstojo į partiją. 1952-56 m. dirbo Kauno miesto komjaunimo komitete. 1956 m. išrinktas Lietuvos komjaunimo centro komiteto sekretoriumi, o 1960 m. Siauliu miesto kompartijos pirmuoju sekretoriumi ir Lietuvos kompartijos centro komiteto nariu. Prieš patikint jam dabartines pareigas, buvo išsiųstas atlikti stažą Maskvos centro komiteto aparate.

Sanjelė valdo visus

Tokių kaip Ferensas centro komitete yra trečdalis — pati didžiausia grupė. Iš jų tarpo renka čk sekretorius, biuro narius, skyrių vedėjus. Jie gauna ir interpretuoja augščiausius Maskvos organų instrukcijas. Jie planuoja suvažiavimus, dirbuoja ekonominių gyvenimą ir parenka sau įpėdinius, žinoma, jeigu Maskva neužrinka "savo velniško veto".

Kiti centro komiteto nariai yra pramonės (15), žemės ūkio (15) ir kultūrinio gyvenimo vadovai (9). Labai kuklią rolę Lietuvos čk vaidina atviro smurto įrankiai — generolai P. Petrovičius ir J. Ziburkus bei saugumiečiai J. Petkevičius ir A. Randa-kevičius. Tokių, kuriuos šiaip taip galima būtų pavadinti darbininkais, buvo galima priskaityti tik 11, nors jų dar gali būti ir toje 45 grupėje, apie kuriuos žinių nepavyko gauti.

Beveik 60% visų centro komitetingų ir partiją įstojo dar Stalino laikais ir yra aiškiai turėję padaryti nemažai kompromisų su savo sąžine arba tiesiog susikrūvinti nekaltų žmonių krauju. Iš jaunųjų komunistų, be abejonės, žymi dalis yra paprasti karjeristai, kuriems partija užtikrina šiltesnes vietas. Bet yra ir idealistų, kuriems Stalino teroras baigia iš-

blėsti atmintyje ir kuriems normalus krašto ekonominis vystymasis per paskutini dešimtmetį sustiprina iliuziją, kad komunistas yra "ta kelrodė žvaigždė, kuri žmonių veda į geresnę ateitį". Išbuve įsivijo savo neilgą gyvenimą kryžminėje partinės propagandos ugnyje, jie gal ir nebesusigauja, kad šimtai kelių veda į pažangą ir kad laisvė pasirinkti vieną iš jų yra verta laikinio nedarbo ar draudimo neapmokėtos ligos.

Orveliška lygybė

Kitas mitas, kurį partija nuolat skleidžia, yra vyrų ir moterų lygybė. Nors moterų Lietuvoje yra daugiau, negu vyrų, nors jų bendras išsilavinimas yra augstesnis už vyrų, — visuomeniniai gyvenimo skaičiai tos lygybės ar persvaros nerodo. Partijos narių tarpe moterų nėra nė trečdalis. Lietuvos kp centro komitete jų tėra 14, taigi mažiau negu 10%. Fabrikų direktoriai, kolūkių pirmininkai — daugiausia vyrai. Net užsienio turistų tarpe, kur labai daug naujosios gretinėlės, moteris būna retenybė. Tiesa, visiems stebėjtojams krinta į akis, kad ir sunkius darbus jos tikrai turi lygias teises. Lietuvoje moterys nesioja plytas, sluoja gatves, seria kiaušes, vairuoja autobusus — darbai, kuriuos "begėdžiai kapitalistai" gėdinas joms duoti.

Verta dėmesio ir gana didelė centro komiteto kadru kaita. Net 53 partiečiai, kurie buvo 1966 m. komitete, nebeįgūruoja šiemetiniame. Tuo pačiu metu Lietuvos čk išaugo nuo 131 iki 145 narių. Žymiausia "auka" yra J. Paleckis, kuris ne tik prarado Maskvos tautybių tarybos pirmininko vietą, bet ir savo vietą Lietuvos centro komitete. Oficialiai teigiama, kad tai dėl senatvės ir ligos (Paleckis neseniai buvo nusilaužęs koją). Bet kas žino, ar jam nepakenkė pokštas su partija Australijoje ir "buržuazinė" praeitis. Tuo tarpu A. Snieckus vis dar iriasi. Jis yra vienintelis lietuvis, kuris priklauso ir Maskvos 240 asmenų centro komitetui. Vienintelis iš 240! Tuo tarpu vienas iš 80 Sovietų Sąjungos gyventojų yra lietuvis. Še tau ir "tautų lygybė, brolybė, draugystė"!

Nesurašyti susitarimai

Pr. N. SAVENAS

Vienos aplinkės laisvės kovos, būdingos ir visai Lietuvai

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Politiniai klausimai

1943 m. vieną vasaros pavakrį, kai netoli Jaskoniškių ištėmės ežerė, papasakojo, kad iš Latvijos ateina žinios, jog angliai išsiskelbė kur nors Estijoje ir smogėsi Rusijai, o iš pietų — antrą smūgį. Tuo būdu nuo Rusijos atskirsią Baltijos kraštus, Gudiją ir Ukrainą. Be to, ir vokiečiams busias antras frontas, kurio jie nemori. Tas žinias jis laikė pasakomis ir netikėjo, nes angliai savo žmonių kraujo velni nelaisto. Jo nuomone, anglams nėra reikalo čia veržtis ir kovoti su vokiečiais ir rusais, kol šie abu du vienas kitą naikina ir dar jėgų turi. Angliai, kai bėgo iš Prancūzijos 1939 m., esą pasitraukė labai tvarkingai. Angliai palaiką prancūzų, belgų, lenkų kovas. Ir visur angliai sveturi kovoja "iki paskutinio kareivio", tik ne savojo, o svetimo. Ir anglas esą "padedą" tik paduodamas. Tai antras pasaulio žydas, gyvenąs svetimu prakitau. Toliau jis dėstė man, kad lietuviams reikia laukti ir laukti, būti kantriems, bet ir jei viena kita vokiečiai, bolševikai ar lenkai nužudytų, laukti iki ateis valanda, kai mūsų ginklas galės būti imperialistų pribagainstis.

Taktika

Jis peikė vyrus už plepumą. Esą jie šneka, kad tas ar kitas skaito mūsų pogrindžio spaudą, turi "lazdą" ar nugašiusios "kumelės koją" (taip jis pavadino pasenusius šautuvus, kurie pavilęgi nuo I pas. karo ir t.t.). Plepėjimas ir grymasis esanti tikra savižudybė. Jo nuomone, daugelį tokių (suminėjo net pavardėmis) reikėtų susaudyti už plepėjimą... Jis kritikavo ir sovietinių desantininkų bei partizanų gaudymo taktiką. Esą išgirdo, kad ten ir ten pasirodė, užtriūbijo, kad visi žinotų ir gaudo. Žinoma, tie lauks, kol jų susirinkis gaudyti. Jo nuomone, reikia juos matyti, visą laiką sekti. Kai įšeina iš didesnio miško, pagauti gvvą mums patogioje vietoje. Nušautas nieko nepasako, o gyvas prakalba. Kai jis visai tyliai palmi, paprastai niekas nepastebi, negali sukelkti nei pačių sovietinių partizanų keršto, nei vokiečių dėmesio, nei vietinių susirūpinimo. Antra, ir sovietiniai desantininkai stengiasi kuo mažiau aiškiai vietinius bausti, net ir vokiečiams kenkti, nes ir jiems patogiau tik

tūnoti ir ilgiau išlikti gyviem, o Maskvai pranešti didžiausius žygdarbius. Pasigaunant jų pranešimų stotis, kartais net iki ašarų reikia juoktis, kiek iš smėlio priekapa blynėlių. Jis papasakojo keltą tokių vietinių pranešimų, tikrai pasigyrimų, kuriuos paskiau Maskva paskelbė visam pasauliui...

Būsimoji Lenkija

Kartą jis pasikvietė mane ir parodė ką tik gautą naujosios Lenkijos žemėlapiuko pabraizymą. Jis gavo jį iš latvių, kurie sučiupo lenkų slapstusios agentus. Pastarieji Latvijoje ruošė lenkų jaunimą kovai ir sukilimui, kuris prijungtų po karo Latviją prie Lenkijos. Lenkai slapstose karo mokyklose ruošė ir iš Latvijos, net Liepojos, būsimuosius sukilimui karininkus. Panašiai jie ruošė vyrus ir iš Lietuvos. Iš mūsų aplinkės buvo dingę 4-5 jaunuoliai. Pagal tą žemėlapią ir atskirą lenko agento raštelį, būsimosios Lenkijos siena prasideda nuo Suomijos įlankos visai netoli Petrapilio; Pskovos priklauso Lenkijai, taip pat Smolenskas ir Kievai. Žodžiu, visa Estija, Latvija, Lietuva, Gudija ir Ukraina yra tik Lenkijos kresai. Taigi, būsimoji Lenkija "od morza do morza". Latviai sugautuosius lenkų agentus pasiuntė Dauguvos upė į jūras, kad ten surastų sienas.

Lietuvių sąrašas.

Papildydamas latviškuosius radinius, jis parodė ir šios aplinkės vieno lenkų agento bei slapto karininko dokumentus, visą sąrašą "piktų lietuvių", kurie tarp Zarasų ir Dusetų turėtų "mirti". Pagal įpėdinių, visi šie lenkų agentai susisiekimui naudojo seniemsiais keliais ir takais, kuriais jie žygiuodavo ir Gečionių dvarą dar paskutiniai siais nepriklausomybės metais nuo Dūksto ar per Latviją. Patys pavojingiausi būvę tada lenkų agentai, kurie atvykdavę iš Lenkijos per Latviją į Rokiškio apskritį, o paskui iki Dusetų vaistinininko Steponavičiaus. Matyt, plk. Duksnys ir buvo paveiktas įgaliotinių įpėdinių jais pasidomėti, kaip ir bolševikiniai ryšiniai su Latviją. Įpėdinis, matyt, dirbo tada drauge su latviais. Vėliau patyriau, kaip jis žino ir mano aplinkės takelius bei patogius akmenis upeliuose, kuriais galima tuos upelius pereiti. Iš viso, kaip vėliau susidariau vaizdą, įpėdinio

Visiškai užmiršamas save, gyvena ir dirbo jaunimui bei artimui

Liepos 9 d. sueina treji metai, kai paliko mūsų liūdinčius mūsų mylimas brolis, dėdė, lietuvių visuomenės darbuotojas tremtyje, vienas iš Dainavos jaunimo stovyklavietės steigėjų ir pirmasis jos administratorius

A. A. KUNIGAS BRONIUS DAGILIS

Sv. Mišios už jo vėlę bus laikomos: liepos 9 d. — Kaune, Lietuvoje. Pradedant liepos 9 d. — gregorinės šv. Mišios pas T. T. Pranciškonus, Greene, Maine. Liepos 10 d., 7.30 val. ryto, Sv. Antano lietuvių bažnyčioje Detroito.

Nuoširdžiai prašome visus prisiminti a.a. kunigą Bronių savo maldose, kad per Viešpaties gailestingumą Amžinoji Šviesa jam šviestų amžinybėje —

Nuliūdę: sesuo, broliai ir giminės

PADEKA

Mirus mano MYLIMAI MAMYTEI Suvalkų lietuviškame trikampyje susilaukiau daug užuojautų savo liūdnoje valandose. Ypatinai norėčiau padėkoti visiems už užrašytas šv. Mišias už vėlionę ir užuojautas spaudoje: V. J. Aleknavičiams, O. J. Azubaliams, A. P. Kružikams, A. K. Pajajams, B. S. Prakapams, O. V. Marcinkevičiams, A. B. Riekičiams, Broniui ir A. K. Kuzams Čikagoje.

B. Agurkis, Čikaga

SUBURTOM JĖGOM ĮŠAKOTĄ VEIKLĄ

KLB Toronto aplinkės valdybos veiklos planas

Pirmuoju rūpesčiu turėtų būti, kaip sustabdyti mūsų vis didėjantį nutrupėjimą. Reikėtų pilniau ir nuodniau aiškintis to nutrupėjimo priežastis ir jas visomis turimomis priemonėmis šalinti.

Ypatinai dėmesys tenka skirti klausimui, kaip sumažinti jaunimo atitrūkimą nuo lietuviškojo kamieno. Jaunimui lietuviškos dvasios įkvėpėjais yra tėvai. Tad reikia stipriau su burtomis pastangomis paveikti tėvus, kad jie šios didelės atsakomybės pareigų ne akimirka nepamirštų ir jų neapleistų.

Sestadieninė mokykla yra antroji stipri pakopa į lietuviškumą. Todėl turi būti pasirūpinta, kad ją lankytų visi mokyklinio amžiaus vaikai. Reikia turėti pilną mokyklinio amžiaus vaikų sąrašą, kad būtų galima žinoti nelankančių vaikų skaičių ir lengviau išsiaiškinti jų nelankymo priežastis, kurias tektų šalinti visomis bendromis pastangomis. Taip pat visomis turimomis priemonėmis prisidėti prie palengvinimo sąlygų tėvams vaikams leisti į šestadieninę mokyklą ir lituanistinį seminarą.

Nė kiek nemažesniu ryžtingumu turėtų būti žengiama ir trečioji pakopa — į jaunimo susiorganizavimą. Reikia, kad aktyvūs jaunimas suburtomis pastangomis tarpusavyje išspręstų pasyvaus jaunimo įjungimą į organizacijas. Tik patys jaunimas tarpusavyje gali sėkmingiau susiorganizuoti ir nusistatyti savo veiklos normas bei pobūdį.

Reikia ateiti su efektyvesne globa ir konkretesne parama meniniams, sporto ir kitiems tautinės kultūros puoselėjimo vienetams. I tuos vienetus įtraukti daugiau jaunimo ir parūpinti jiems galimai geresnes darbo sąlygas.

Bendruomenė turi pasirūpinti, kad visi tautinio pobūdžio minėjimai, kaip Vasario 16, Birželio įvykiai ir kiti, būtų tinkamai surengti, o Tautos šventė bei kitos tautinės reikšmės šventės atšvestos. Organizacijos, rengdamos tokius minėjimus ar šventes, išskyrus savo suvažiavimus, šventes bei pobuvius, turėtų sudaryti programas bendradarbiaujamos su aplinkės valdyba.

Visos Toronto Lietuvių Bendruomenės vardu veikti, jei atstovauti yra aplinkės valdybos kompetencija. Aplinkės valdyba būdi, kad Bendruomenė nebūtų priedanga pavienių asmenų ar jų grupių interesams tenkinti. Niekas be aplinkės valdybos sutikimo ar pritarimo negali Bendruomenės vardu daryti jsi pareigojimų, sutarčių, pasizadėjimų bei kitokių visą Bendruomenę liečiančių veiksmų.

Bendruomenė įsipareigoja visomis turimomis priemonėmis padėti tiems, kurie patenka į sunknes teises, socialines ar kitokias problemas, sprendžia sudėtingesnius klausimus su valdinėmis įstaigomis, imigracinius, susiradimo bei kitus reikalus. Padėti studentams vasaros atostogų metu darbo suradimo reikaluose.

Bendruomenė yra viena didelė šeima, kuri savo bendro gyvenimo reikalus turėtų tvarkyti geros šeimos pavyzdžiu. Ji turi reikštis ir dalyvauti kasdieniniame bendruomenės gyvenime, turi būti bendro džiaugsmo,

laimėjimo, rūpesčių, nelaimės ir liūdesio dalininkai. Sukakčių, pagerbimų ar paminėjimų rengėjai gali kreiptis į Bendruomenę ir gauti su tikimą jai atstovauti. Organizuojamas ligonių ir globojamųjų lankymas. Rūpinamasi, kad nė vienas lietuvis nebūtų paliktas laidoti svetimiems. Bendruomenės atstovs dalyvauja palydėjimose mirusių ir pareiškia artimiesiems užuojautą kapuose ir spaudoje. Reikalauji esant, padeda tvarkyti palikimo reikalus. Bendruomenė pati arba tik su susitarusios atskiros organizacijos bei vietinių gali lietuviams atstovauti tarptautiniuose pasirodymuose, kaip karavans, paviljonas parodoje, kampelis Ontario muziejuje, meninės programos parodos metu, ir visomis kitomis progomis kur tik galima tinkamai Lietuvos vardą pagarsinti.

Visi šie užsibrėžti ir dar nenumatyti darbai vienai valdybai įvykdyti neįmanomi. Todėl yra sudaromos šios sekcijos: jaunimo, moterų, švietimo, socialinė, visuomeninio ūkio, politinė, visuomeninių reikalų, kultūrinė, profesinė, sporto ir kt. Sekcijos sudaro tų specifinių sričių organizacijas, institucijas, grupes bei vienetas. Sekcijos išsirenka valdybas ir veikia savarankiškai derindamos savo veiklą su bendros veiklos planu. Sekcijų valdybų pirmininkai kartu yra aplinkės valdybos vicepirmininkai; kai svarstomi jų sekcijos liečią klausimai, jie dalyvauja posėdyje pilnoms valdybos nario teisėmis.

Lietuvių Namų tikslas yra pasitarnauti visų lietuvių bendriems reikalsams. Ta prasme jie yra bendruomeniniai, visų lietuvių bendra nuosavybė ir tuo pačiu lietuvių tautos turtas. Užtat bendruomenės pareiga pasirūpinti, kad tokiomis jie būtų, prisidėti prie jų gerinimo, tobulinimo, kad jie geriau pasitarnautų dabartiniams Bendruomenės reikalavimams. Ypatinai dabar, jiems persitvarkant, turėtų plačioji visuomenė ateiti su konkrečia parama.

Sitaip veiklai plečiantis yra reikalingos lėšos, todėl solidarumo įnašas turėtų būti visų mokamas reguliariai. Profesionalai ir kiti ekonominiai pajėgesni yra prašomi didesniems sumomis paramai bendrąją veiklą. Manoma, susitarus su organizacijomis, solidarumo įnašą rinkti per organizacijas kartu su jų nario mokesčiu.

Sezono metu gausių parengiamai dažnai sutampa — įvyksta po kelis tą patį dieną. Tam išvengti Bendruomenė imsis visų parengimų kalendorių ir kvetia visas organizacijas prie to prisidėti.

Sėkminga ir konstruktyvi veikla be visų tautiečių teisingo jos supratimo, įvertinimo ir aktyvaus prisidėjimo nėra įmanoma. Kiekviena iniciatyva, idėja ar pozityvus darbas visuomet yra laukiamas, vertinamas ir panaudojamas lietuvių labui. Tik visų suburtomis pastangomis gali būti išvystoma plati ir naši lietuvių išlaikoma ir stiprinama veikla.

Sis planas yra priimtas ir patvirtintas aplinkės, tarybos posėdyje 1971 m. gegužės 16 d. Valdyba

**AR JAU ATNAUJINOT
"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ"
PRENUMERATĄ?**

RYAN & ODETTE

LAI DOTUVIŲ NAMAI

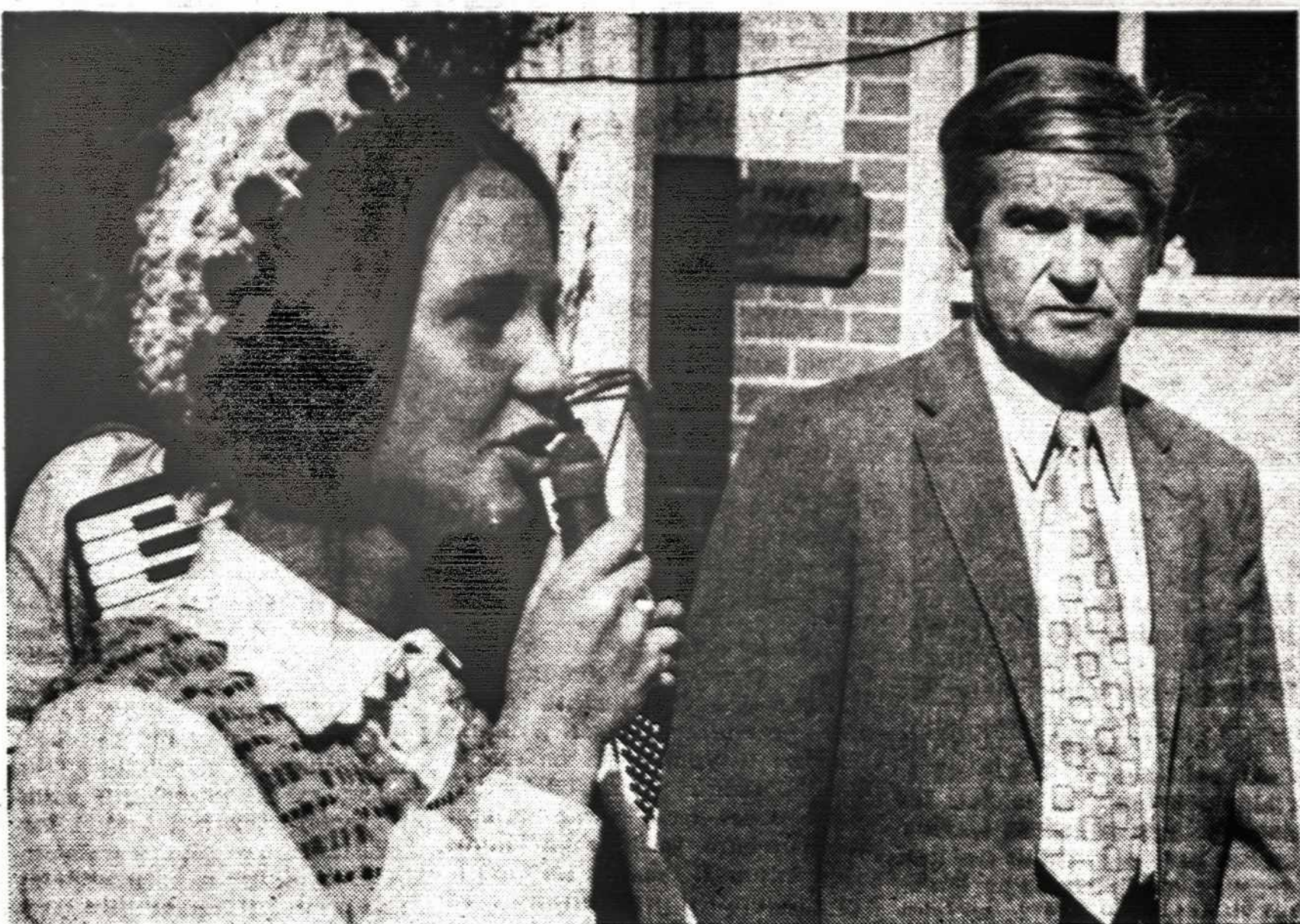
Telefonas LE 2-5965

1498 DUNDAS ST. WEST, TORONTO, ONTARIO

• MODERNIAI ĮRENGTI • VESINIMO SISTEMA •

• ROPETINGAS PATARNAVIMAS • PATOGI VIETA •

Lawrence G. Odette, Morley D. Hogle — Directors

Londono, Ontario, "Baltijos" tautinių šokių grupės vadovas M. Čibiras stebi savo praktikuojančius šokėjus Toronto tautybų savaitėje — karavane, L. Keraitė aiškina kitataučiams šokių reikšmę. Nuotr. S. Dabkunas

Eilė knygų ir 500 straipsnių

Kazimieras Čibiras — Verax, gyvenęs Pietų Amerikoje, sulaukė 60 metų amžiaus

Vilniečiui žurnalistui Kazimierui Čibirui, įžymiam lietuvių bylos bei Lietuvos vardo garsintojui ispanų kalba, 1971 m. birželio 5 d. sukako 60 metų amžiaus. Šia proga suaktuvininkas, 23-čius metus einęs Lietuvos pasiuntinybėje, Urugvajuje, spaudos attaché pareigas, buvo Lietuvos atstovo Vašingtone Juozo Kajecko pasveikintas šiais žodžiais:

Metai bėga. Suskubote prisivytį 60 metų sukakti. Tąja proga giliai nusirdžiai Jus sveikinu. Jūsų šešiasdešimt metų sukaktis spinduliuoja savo dvasiniu turtingumu ir turtingumu.

Su dideliu pasigėrėjimu sekiau visuomet Jūsų darbą Lietuvoje. Tai Jūs atlikote kruopščiai, rūpestingai ir kukliai. Jūsų knygos, brošiūros, straipsniai ispanų kalba apie Lietuvą, lietuvių tautos likimą ir kancias bei jos siekimą būti laisva ir nepriklausoma yra saunus indėlis į Jūsų veiklos vainiką. Toji veikla pavyzdžiui spinduliuoja visoms tautėms, kurie myli savo tėvynę ir jai aukojasi bei dirba.

Sulaukus senatoriaus amžiaus linkiu Jums sveikatos ir sėkmės dar ilgai ilgai kurti dėl Lietuvos.

Sis ministerio J. Kajecko sveikinimas nėra vien protokolinis mandagumo mostas. K. Čibiras savo šakota veikla, keliant Lietuvos bylą ispanų pasaulyje, tikrai tokio įvertinimo užsitarnauja. Buves VLIKo pirmininkas prel. M. Krupavičius savo sveikinimo laiške K. Čibiro spaudos darbo suakties proga anuomet išsireiškė: "Niekas tiek nėra parašęs pasauliui apie Lietuvą ir jos gyvenamas skriaudas, kiek Tamsta".

Iš tikro K. Čibiras savo kovą p l u n k s n a laimi ispanų tautų pasaulio opiniją. O tai yra didelis dalykas, nes vien tik Jungtinės Tautos bene 22

valstybės priklauso ispaniškai kalbui. Kaip būtų gera ir naudinga Lietuvai, jei tokių ryžtingų idealistų spaudos attachė būtų prie kiekvienos mūsų pasiuntinybės.

Gerb. suaktuvininkui nelengva kovoti. Jo idėjiniai priešai, susisipietę raudonoje redakcijoje, nesnaudžia ir įžūliais bolševikiškais terminais jį čaizo.

Kokie suaktuvininko darbai? 1930 m. jis redagavo Marijampolėje marijonų leidžiamą "Salutį". Prieš tai reikėsi Vilniaus lietuvių spaudoje. 1933 m. suredavo monografiją "Arkivyskupas Jurgis Matulevičius", o 1937 m. išleista jo studijėlė apie rašytoją Mariją Pečkauskaitę "Gyvenimo menininkė". Pietų Amerikoje yra išleisto šios K. Čibiro (Casimiro Verax slapyvardžiu) knygos: 477 psl. veikalas "Lituaniam entre fuego cruzado" (Lituania kryžminėje ugnyje) 1944 m. Ši laida jau seniai išsemta. Reiktų naujos laidos, bet tuo nėra kas pasirūpina bei finansuoja. Kitos K. Čibiro knygos: "Europa o Genghis Khan", 1945; "Detras de la Cortina de Hierro", 1946; "El Pais de las Cruces" ir "Diez anos de Martirio", 1950; "El imperio del genocidio", 1954; "Lituaniam, lo que fue, lo que es", 1955; "Lituaniam y la URSS", 1955. Šiose dokumentinėse knygos pateikiama medžiaga pasinaudoja savo leidiniams Pietų Amerikos politikai bei parlamentariai (pvz. Cilės parlamento narys Sergio Fernandes Larrain, urugvajietis politikas Victo Dotti ir kiti).

K. Čibiras nemažai straipsnių yra pateikęs didiesiems dienraščiams Argentinoje, Čileje, Urugvajuje ir Venecuėjoje. Iš viso jis yra pateikęs ispaniškai spaudai per 500 straipsnių. Tad jo dėka Lietuvos vardas Pietų Amerikos žemynė nuskamba

plačiau. Ir tarptautinės žinių agentūros N. C. Vašingtone komentatoriai jo straipsnių santraukas paskleidžia po pasaulį. Be to, suaktuvininkas talkina VLIKui, LL Komitetui, Liet. Enciklopedijai, C.D.U.C.E., redaguoja ELTOS biuletenio ispanišką laidą.

Dar derėtų pridurti, kad K. Čibiras Dievo apdovanotas gražia iškalba. Jis gyvu, ugningu žodžiu skleidžia patriotines, kultūrinės ir religines idėjas per radiją ir susirinkimuose ne tik Urugvajuje, bet ir Argentinoje, Brazilijoje ir JAV-bėse. Kiekviena proga jis jaučia pareigą nukurstyti lietuvišką ugnelę neiškelti Lietuvos tragediją. Tai jis atlieka labai sėkmingai, randa kelius ir žmones, palankius Lietuvos ir kitų kraštų pavergtiesiems.

J. V-tė

Kazimieras Čibiras, spaudos attachė Lietuvos pasiuntinybėje Urugvajuje, peržengęs 60 metų amžiaus slenkstį

Maceinos "Bažnyčia ir pasaulis"

DR. TOMAS ŽIURAITIS, O. P.

ties "Viešpaties ir Mokytojo" — Kristaus. Kristus, kaip Žmogus, gyvena savo tautos charakteriu, tuo pačiu būdamas visos žmonijos Išganytoju — antautiniu giliausia to žodžio prasme. Jo išteigtoji Bažnyčia yra suistiekta visu jai priklausančių tautų charakteriai, tačiau kiekvienam jos nariui ir kiekvienai jos tautai individualiai, o ne "kolektyviai" nuasmenintu ir nutautintu būdu. Ir vis dėlto toji įvairiausių tautų santalka toli gražu nesudaro Bažnyčios antautiškumo, kaip ji negali sudaryti jos katalikiškumo.

Taigi, ir tas lotyniškumas, būdingas ne visai Bažnyčiai, o tik Vakarų apeigų Bažnyčiai, jai yra natūraliausias ir suprantamiausias. Tačiau tai dar nereiškia, kad lotyniškumas Bažnyčios liturgijoje yra beprasmiškas. Kaip tik priešingai, ypač kiek tai liečia Vakarų apeigų Katalikų Bažnyčios liturginę tradiciją, įgalinančią, sakytume, ir grynai individualiai pamaldose dalyvauti. Todėl Vatikano II labai aiškiai pabrėžė, kad gimtosios kalbos vartojimas yra leistas, o ne įsakytas. Lotynų kalba ir toliau pasilieka lotyniškų apeigų kalba Katalikų Bažnyčioje. Vatikano II žodžiais: "Liekant galioje ypatingas nuostatai Romos apeigose ir toliau tebūnie naudojama lotynų kalba. Tačiau... daug naudos gali atnešti gimtoji kalba. Kompetentinga vietos bažnytinė vyresnybė (tautinė vyskupų konferencija, — T. Z.) nusprendžia ar iš viso įvestina gimtoji kalba ir kiek jos įvestina" (Vt DK., I, p. 137). Savaimis suprantama, kodėl pvz. Amerikos vyskupų konferencija pasisakė

už savo gimtąją kalbą liturgijoje. Kodėl toji vyskupų konferencija mažiausiai vietos paskyrė lotynų kalbai šal. anglų kalbos? Čia jau būtų atskira tema. Ir Amerikoje yra parapijų ir vienuolynų, kur šv. Mišios laikomos ne tik angliškai, bet, tam tikrais atvejais, ir lotyniškai. Bažnyčia, būdama antautinė ne tautiškumo, bet katalikiškumo minėta prasme, negali būti nutautintoja, bet gyvenimo pilnatvės — religinės ir tautinės darnos dėkingiausią tobulintoja tiek paskiro žmogaus, tiek pavienių tautų atžvilgiu. Tik tautinio pobūdžio Bažnyčios šandienintojai kuria savo išmone vietinę bažnyčią, kuri, siekdama kitus nutautinti, nieko bendro neturi su vadinamą Bažnyčios tautėjimu, t. y. su jos misijos tobulėjančiu antautiškumu.

c. Baigiant

Sio straipsnio pradžioje minėjome, kad dr. A. Maceinos knygoje "Bažnyčia ir pasaulis" svarstomi iš tikrųjų du pagrindiniai klausimai: priešingybų proverža bažnytniame gyvenime ir Bažnyčios šandienėjimo prasmė.

Turėdami visa tai galvoje, kas iki šiol mūsų svarstyta, kritiškai žvelgdami į tuos pagrindinius klausimus, tinkamai galėsime įvertinti ir paskutiniuosius knygos skyrių "Bažnyčios vieta pasaulyje". Tas skyrius, kaip minėta, yra išsamios tos knygos užsklanda, papildyta Sovietų Sąjungoje niekinamo ir persekiojamo rašytojo Andriaus Siniavskio šiais giliais pasisakymais: "Reikia tikėti ne dėl seno įpročio, ne dėl mirties baimės, ne šiaip dėl ko nors, ne

Toks buvo Lietuvos jaunimas prieš 30 metų

Pluoštas atsiminimų iš Kauno "Aušros" mergaičių gimnazijos
ONA SAULAITIENE

Laimingiausieji metai

Persikėlus į Kauną iš idiliškų Pagėgių kelis mėnesius jaučiausi tartum didmiesčio parbloktas. Žmonės, judėjimas, gatvės, nauja ir labiau formali aplinka gimnazijoje pradžioje ir svaigino ir baugino mane. Tačiau ilgainiui ėmė ryškėti atskiros kolegų asmenybės, ir mokinės pasirodė esančios mielos ir nuosirdžios, kaip kitose gimnazijose.

JAUNIMO KONGRESO TEMA

Bandant pakelti uždangos kraštelį

AL. GIMANTAS

II-sis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, galima sakyti, jau čia pat — teliko vieneri metai, kurie artėja vis didesne sparta. Stebėtis tenka, kad dar tiek mažai ir negarsiai kalbama apie įvykį, kurio tikrai negalime laikyti eiliniu. Paruošiamieji darbai labai didelio masto. Biudžetas dar didesnis, o diskusijų, įvairių pasisakymų tema dar tiek netolima. Nejaugi visa vyksta planingai, be jokių kliūčių, be jokių abejonių? Jei taip, tereikėtų tik džiaugtis, bet neatrodo, kad taip būtų. Yra pagrindo manyti, kad visi ruošs darbai dar nevienu atveju atsidurs prieš nemažą įvairiausių nesklaidumų sieną.

Pirmiausia, aišku, finansai. Be jų, deja, nebus įvykdytas net ir pats mažiausias užsimojimas, o ką jau kalbėti apie tokią stambų įvykį, kaip pasaulinio masto lietuvių išiešvų susitikimas! Jei bus renkamos aukos, į planuojama kuri kita akcija iššoms telkti (loterijos, parengimai, vieniokų ar kitokių suvenyrų, ženklų, lipdžių, leidinių platinimas...), ar nebūtų pats laikas apie tai išgirsti ir darbą pradėti jau dabar, tuoj pat?

Ar nebūtų verta atsiklausti (gal anketos rūmose) visus I-ojo kongreso dalyvius apie jų lūkesčius, pageidavimus ir sugestijas? Tai galėtų padėti išvengti buvusiu klaidų ir, svarbiausia, turint tokią vertingą patirtį, bandyti duoti tokią formą ir turinį didžiajam jaunųjų saskrydžiui, kas neišliktų tik skubiai prabėgusiu pasizmonėjimu, pragominiu, nors ir mielu, sustelkimu?

Iš I-ojo kongreso dalyvių teko girdėti nusiskundimų, kad permaža buvo dėmesio skirta sportui. Buvo tvirtinama, kad visą eilę sportinių varžybų galima praversti "Dainavos" stovyklavietėje. Norėta sportinio rugtyniavimo tarp įvairių kraštų atvykusių jaunimo atstovų. Kalbėta apie meninius pasirodymus, gal net varžybas. Priminta apie būtiną reikala rasti būdus daugiau išsklaidyti ir tarpusavy sumaišyti "anglus", "ispanus", "vokiečius" ir kt. kalbomis šnekančių jaunimą, kuris tokiu būdu jau būtų priverstas lietuviškai kalbėti. Nežmirštini ir anksčiau kongresan

atvykusieji, kuriems turėtų būti rasta vieta apsigyventi Kanados ir JAV lietuvių šeimose, pirmoje eilėje tose, kurios pačios turi augančio jaunimo.

Dar girdėta pageidavimų neperkrauti atvykusiųjų "sausomis" paskaitomis. Jei tokios būtų, turėtų būti perteikiamos populiariu, kiek galint paprastu būdu ir vaizdinėmis priemonėmis. Be to, vasaros karščiams siaučiant, mažinti iki minimumo numatytas programas didmiesčiuose, stengiantis daugiau atlikti stovyklinių metu, tolimajame užmiesty.

Tai tik nuotrupos visų girdėtų nuomonių, atsiliepimų. Jų reikia daugiau ir iš platesnio jaunimo sluogsnio. Laiko tiek mažo, o neišspręstų klausimų tiek daug... Su truputėliu nepasitikėjimo taip lyg ir norėtusi klausti: ar suspėsime?

PER SPAUDĄ Į LIETUVOS

LAISVĘ, O LAISVĖJE

TIKROJI SPAUDA!

INTERTRADE
EXPRESS CORP.
ANKŠCIAU BUVO SAKYTA,
O DABAR GIMINIS GALI
PATVIRTINTI, KAD SPECIALUS
RUBLIŲ PAŽYMĖJIMAS
I LIETUVĄ

YRA GERIAUSIA DOVANA.
Su jais gimines galės nusipirkti
ka nori ir tik už dalį reguliarios
kainos. Tai reiškia, kad nuėjęs
su 100 dolerių ir krautuve gali
nusipirkti 200 ar 300 dolerių ar
net dar didesnes vertes prekių.
Pristatymas — per 3 ar 4 savaites.
PILNAI GARANTUOTA.
Kaina: \$2.13 už vieną specialų
rublį.

JOKIU KITU MOKESCIU.
PRASYKITE MŪS NEMOKAMU
KATALOGU, UŽSAKYKITE DABAR TIK PER
INTERTRADE.
New York, N.Y. 10010, USA
EXPRESS CORP.
Tel. 982-1530
125 East 23rd. Street
Fifth Floor

DEMOS!
AUTOMOBILIAI
APARTAMENTAI
Mes priimame automobilių ir
apartamentų užsakymus.
Prašykite mūsų specialių
biuletenių.

todėl, kad mus kas nors verčia ar mus grąšina, ne dėl humanistinių principų, ne sielai išgelbėti, ne originalumo dėlei. Reikia tikėti paprasčiausiai todėl, kad Dievas yra" (p. 147). Kai laisvojo pasaulio "modernūs" ir "dinamiški" vadinami teologai skelbia "mirusį Dievą" ir dar priedo — "Evoliucijos Dievą", tai Sovietų Sąjungoje tas niekinamas ir persekiojamas rašytojas skelbia paties Dievo buvimą, išpažindamas tikėjimą, stipresnį už mirtį...

Tokio tikėjimo išpažinimas reikšia gyvosios dvasios giliausią santykį su Dievu ir Bažnyčia pasaulyje (p. 128, 134). Dr. A. Maceinos žodžiais: "Dievo tikrovė — štai kas mus žadina pulsti ant kelių garbinimui ir gailėsiui, nes esame kūriniai ir tai nusidėję kūriniai... Tai gairė visam tolimiesiam Bažnyčios keliui; keliui, kurio pasaulis rasti negali, kurį Bažnyčia jam užtat ir turi parodyti: kelią į Dievą" (psl. 148). Šiais žodžiais mūsų autorius ir baigia "kritinių visumos skerspjuvių" (p. 8) nagrinėti klausimą — Bažnyčios santykis su pasauliu. Tai mūsų žymiausio religijos filosofo ir kultūros teologo ypatingo dėmesio ir dėkingumo verta knyga. Plačiau apie Bažnyčios santykį su pasauliu autorius pasisakys knygoje "Dievi daktarės klausimai", išleistą šioje šeštojoje tomo serijoje "Krikščionis gyvenime".

Antanas Maceina, BAŽNYČIA IR PASAULIS. Bažnytinio gyvenimo kaita po II Vatikano Susirinkimo. Aplanas Kazio Velskos. Išspausdino "Draugas" Čikagoje. Išleido Vakarų Europos Lietuvių Sielovada 1970 m., 157 psl. Kaina \$2.00. Tiražas 2000 egz.

(Pabaiga)

sų sieną ir šiuo metu užima kraštą". Paskendo laimė, prasi-dėjo kancija. Netrukus, prispaudusi vienerių metų sunų prie savęs, jau stebėjau priešio tankus atsargiai riedant Savanorių prospektu po mūsų langais. Tada pirmą kartą išgirdau save balsiai krikiant kaip svetimą žmogų — turbūt kritinė būtu galėjusi plysti iš skausmo.

Kai rudenį grįžome į mokyklą, nė viena nebuvo ta pati. Rinkomės, dirbome, posėdžiavome, bet džiaugsmas ir laisvumas dingo. Liūdesys, susirūpinimas ir nežinia visus slėgtė slėgė. Ir štai tokiose sunkiose sąlygose pajutau naują, stiprų ryšį su savo mokinėmis, o vėliau, kai klasėse atsirado ir berniukų, su mokiniais: jungė mus pasipriešinimo dvasia ir noras visomis jėgomis laikytis savo.

Kai buvo pranešta, kad klasėse malda nebebus kalbama, pradžioje tyliai susitardavome, ir kiekvienas sau pasimeldavome. Kai dėl to buvo padaryta pastaba, pastovėdavau už durų, kol klasė be manęs — kiekvienas sau meldėsi.

Niekad bažnytėlėje prieš pamokas nebūdavo tiek mokslėvių, ir niekad mergaitės nedėjo savo kryželių ant kaklo taip demonstratyviai, kaip tuo laiku.

"Šiandien galite laisvai jaustis" — sutiko mane mokiniai viena dieną, — "šandien X nėra klasėje. Jo turite saugotis, mes juo nepasitikim". Pakilo kelios rankos Stalino paveikslo kryptimi:

"Ateis kiti laikai: čia amžinai nekabės!"

Mielas, mielas jaunime!

Atsimenu mokinį, kuris per rusų kalbos pamokas nepaskaitydavo nė žodžio (buvau paskirta mokyti rusų kalbos vietoj anglų), nors, kaip vėliau sužinojau, iš namų mokojo rusiškai. Dvejutukas buvo, bet jo jis ir norėjo.

Viešas širdžių išprievartavimas — priverstinė revoliucijos šventės eisenos miesto gatvėmis — mokytojus ir mokinius vėl netikėtai suartino. Eisenoje turėjo būti įvairių plakatų su užrašais ir veidais. Turėjo būti ir popierinių gelių, demonstrantų rankose nešamų. "Pirmyn vergai nužemintieji!" — turėjo skelbti plati, iškelta juosta. Bet buvo sunku rasti, kas iš mokinių sušiktų nešti prie ilgų lazdu prištaisytus plakatus: vieni tartum negirdėjo, kas buvo sakoma, kiti, prieš išeidami į gatvę, vikriai spėjo pastatyti savo lazdas už didelės malkų krūvos gimnazijos kieme. Ir kai ėmė lynoti, popierinės gelės susilapo ir krito ant Savanorių prospektą meksfaltu.

Zmonių nebuvo nei šilagtaviuose, nei balkonuose. Jais naujų ponų nepasitiktė ir norėta, kad iš visų pusių į šventės aikštę bežygiuojančios eisenos atliktų savo be nepageidaujamų trukdymų.

Mus sustabdė plačiojo prospektą kalne, kad lauktume, kol mūsų eilė ateis pražygiuoti pro estradą. Bematant eisena pakriko. Vienur kitur moksleiviai ėmė šokti tautinius šokus, dar kitur, nežinia kaip, kilo dūmų kamuoliukai, nes degė dar likę popieriniai simboliai. Kai galų gale atėjo laikas žygiuoti toliau ir atsakyti į estradoje stovintį žmonių šūkį, nė vienas veidas nepasirūko į sveikinancius, ir niekas neatvėrė lūpų, nors, kiek man žinoma, nebuvo iš anksto sutarta visai nereaguoti. Visa tai tolimoje praeityje, bet nepamirštama.

Kai šiomis dienomis nagrinėjami jaunesniosios ir senesniosios kartos santykiai, kai nusi-menama, kad nerandama bendrų interesų ar bendros kalbos, negaliu ramiai nusėdėti: prieš mano akis praeina eilių eilės už mane daug jaunesnių, ir aš matau ju problemas, jų pastangas, jų idealizmą, nusivylimus ir vil-tis. Noriu spausti jų rankas.

Prieš kaikuriuos — jų irgi nemažai — lenkiu galvą arba, jiems perėjus į naują gyvenimą, sukalbu malda.

Mokytoja O. Saulaitienė su "Aušros" gimnazijos mokinėmis Vilniuje

PAVERGTOJE TEVYNĖJE

MIRE A. VENCLOVA

Po ilgios ir sunkios ligos Vilniuje birželio 28 d. mirė „liaudies rašytojų“ vadinamas Antanas Venclova. Vėlonis buvo gimęs 1906 m. Treminių kaime, Liubavo vlsč., Marijampolės apskr. Baigęs Marijampolės gimnaziją ir Kauno universiteto humanitarinį fakultetą, mokytojo Klaipėdos ir Kauno gimnazijose. 1936 m. išleido romaną „Draugystė“, 1939 m. — apsakymų rinkinį „Naktis“. Labiausiai jį išgarsino ryšiai su komunistais, aktyvus dalyvavimas Lietuvos nepriklausomybės paskynosė, karjerizmo dviejanti duoklės Maskvos proteguojamam socializminiam realizmui. Palaidotas Vilniaus Antakalnio kapinėse.

RINKIMŲ PROCENTAI

Birželio 13 d. rinkimuose į vadina- masias respublikines tarybas daly- vių nuosmintis tebėra nepasikei- tęs. Bendroje šios komedijos lente- lėje su 99,99% pirmąja Gruzija, į antrąsias vietas su 99,98% įsiriškio Lietuva ir Azerbaidžanas. Latvija šiemet tenkinosi truputį klesniu 99,96%, o paskutinėje vietoje ats- didūrė Estija su 99,78%. Taip to- stebulingo 99% dalyvių skaičiaus ir neįsėjus pažeisti nė viena repub- lika. Lietuvoje į vilniškę augščiau- siją tarybą išrinkta nemažai rusų: Vilniuje — „Sovietiskaja Litva“ red. Vasilijus Jemeljanovas, „Komunaro“ staklių gamyklų tektintojas Pavelas Saveljevas, Pabaltijo karinės ap- gardos politinės valdybos viršininko I pavadojojas Ivanas Gubinas, Kau- ne — gen. lttn. Michailovas Ivanovas, liekyklos „Centrolitas“ direktorius Georgijus Kuskovas, garvežių maši- nistų instruktorius Nikolajus Rogo- vas, Klaipėdoje — Vilniaus laivyno politinės valdybos viršininkas Jaka- vos Počiupaila ir kt. A. Sniečkui prižiūrėti Maskvos atsiųstas II sekr. Valerijus Charazovas buvo kandida- tu Aljtaus rajone, o jo kolega kom- jaunimo II sekr. Grigorijus Deniso- vas — Šilutės rajone. Pirmą kartą „deputatų“ eiles Biržų rajono Pa- pilio apygarda „išrinkti“ naujajį „Tiesos“ red. Albertą Laurinčiuką.

DRAUGAI IS KANADOS

„Tiesos“ pranešimu birželio 22 d. laidoje, Vilnius iš Leningrado buvo užskusli Kanados komunistų delega- cija, vadovaujama Toronto kompart- jos sekr. Gordonio Messo. Kanados komunistams buvo parodytos nau- jas Vilniaus statybos, senieji Trakai ir restauruota jų pilis.

NAUJA JĖGAINE

Kauno šiluminės elektros cent- rės statybos darbai jau pradėti šiaurės rytų mietalio dalyje. Pro- jektą paruošė instituto „Promener- goprojekt“ Minsko skyrius. Jėgainė gamins dviejų rūšių energiją — elektros ir šilumos. Jos pajėgumas — 160 megavatų elektros ir 450 giga- kalorijų šilumos. Šis karštas garas pirmiausia bus skiriamas pramonės imonėms, bet jo užtekų apsidyti penkiam šimtam gyvenamųjų namų, kurių kiekvienas turėtų 80 butų. Elektros jėgainė gamins du kartus daugiau srovės už Kauno hidroelek- trinę jėgainę. Pagrindinis pastatas pri- lygus dvilinkam, apšviesti gyvenama- jam namui. Visi procesai bus me- chanizuoti. Kurui numatoma nau- diti mazutą ir dujas. Nuo tarso Ne- muną turės apsaugoti tobulai įreng- ta vandens valymo sistema. Oro už- teršimui sumažinti bus įrengtas 150 metrų augščio dūmtraukis, kad de- gimo liekanos nekristų ant Kauno.

PUODŽIO SVENTĖ

Birželio 20 d. Šianliuose buvo su- rengta pirmoji Lietuvoje puodų mu- gė, sutraukusi daugiau kaip 60 puo- džių su savo dirbiniais ir „Jiesios“ keramikos gamyklų Kūrsėnų sky- raus atstovus. Šiauliečiai ir svečių neužmiršti šventės ragino su bric- kle važinėjęs kvieslys ir poriniame vežime maršus grojus kaimiška ka- pela. Puodžių puodžių buvo iš- rinktas kūrėnėškis Jonas Paulaus- kas. Jo vaduotoja — uteniškis Aleksas Paulauskas, o kūrėnėškis Bro- nius Radeckas gavo premiją už di- diausią mugę atvežtą puodą. Spe- cialiai atžymėjimui susilaukė ir visa eilė kitų puodžių už puodynes, aso- čius, dubenis, lauknešėlius, riestar- gių avinėlių ir gaidelių švilpynes. Merkinėškiai Stasys Mašela ir Myko- las Mielišauskas atstovavo „juodajai keramikai“ — degdami puodus, jie leidžia molui prisigerti dūmų. Ši „juodosios keramikos“ senovinė dū- kų procesa yra atkūręs Pranas Gie- dra, kuris dėl senatvės negalėjo daly- vauti puodžių šventėje. Jo darba da-

bar tęsia M. Mielišauskas ir kiti mo- kiniai, taip pat senukai. Puodžiams trūksta pamalnos, nes jaunuoliai pa- sirenka pramonės imones — jų nevi- lioja senovinis žiedimo ratas, ranko- mis paruošiama glazūra.

TUKSTANTIS DIPLOMAS

Vilniaus J. Tallat-Kelpšos dug- nioje muzikos mokykloje prof. Konradas Kaveckas įteikė tukstant- jį diplomą būsimam choro diri- gentui Rimantui Lukšai. Ši insti- tucija darba pradėjo 1940 m. prof. Jono Bendoriaus vadovybėje kaip Vilniaus muzikos mokykla. Įsteigus Vilniaus konservatoriją 1945 m., ji persikėlė į buvusius Bžostoviziorų rū- mus ir vėliau gavo kompozitoriaus ir dirigento J. Tallat-Kelpšos vardą. Pokaryje mokyklai vadovavo K. Ka- veckas, po jo — A. Karosas, o da- bertinis vadovas yra Petras Juode- tis. Pirmasis šios mokyklos diplomus bu- vo išduotas dabartiniam jos dės- tojui Juozui Barzderiui 1949 m. J. Tallat-Kelpšos augštesniojoje muzi- kos mokykloje pirmuosius žingsnius yra pradėję dainininkai Virgilijus Noreika ir Vacys Daumoras, kompo- zitoriai V. Paketūras, B. Gorbuls- kis, V. Barkauskas, A. Bražinskis, A. Rekašius, T. Makatėnas, M. No- vikas ir šimtai kitų muzikų. Mo- kykloje dėstomos fortepijono, stygi- nių, pučiamųjų ir liaudies instru- mentų, dainavimo, chorinio diriga- vimo ir muzikos teorijos bei kom- pozicijos specialybės.

PASIRASĖ SUTARTI

Vilniuje viešėjęs Čekoslovakijos valstybinio G. Akimovo medžiagų apsaugos mokslo tyrimo instituto direktorius M. Svoboda pasirašė su- tartį su Lietuvos Mokslo Akademi- jos chemijos ir cheminės technolo- gijos instituto vadovu prof. dr. J. Matuliu. 1971-75 m. abi šios insti- tucijos bendradarbiaus galvinti da- ngų technologijas paruošimo tyrimo- use. Chemijos ir cheminės technolo- gijos institutas Vilniuje yra vado- vaujanti galvinti ir aplamai anti- korozinių dangų tyrimų istaiga ne tik Lietuvoje, bet ir Sovietų Sąju- ne. Čekoslovakai ir lietuviai blog- linkiai pagrindini dėsni skirs moks- lo ciklavimo, blizgavimo neclan- cio ciklavimo ir auksavimo naujų procesų kūrimui.

JŪREIVYSTĖS MOKYKLA

Prie 25 metų Klaipėdoje, Mary- tės Melnikaitės gatvėje, Maskvos isa- kymu buvo įsteigta žuvų ūkio pra- monės technikum, kuriame išaugo Klaipėdos jūreivystės mokykla, 1951 m. išleidiu pirmąją šturmanų laidą. Mokyklai dabar vadovauja buvęs jos auklėtinis Jonas Baltramonaits. „Tiesos“ 115 nr. paskelbtame pasi- kalbėjime jis mini kaikiurius jau kapitonas tapęjus pirmosios laidos kursantais: žvejybos laivų kapitonus — J. Jonaitį, A. Monku, P. Kairį, K. Adomoni, prekybos laivų kapito- nus — V. Zalatorį, K. Ločmelį, Z. Bagocių, buvusių tolimojo plaukioji- mo kapitona B. Rudzinską, kuris da- bar yra Lietuvos žuvies pramonės valdybos viršininko pavaduotojas, J. Baltramonačio teigimu, šiandien pa- garsėti jau spējo tolimojo plaukio- jimo kapitona C. Bublį, V. Pakal- niškį, N. Ivanovas, A. Bražinskis, baigę vėlesnės mokyklos laidas. Šiuo metu mokykla turi apie 800 kūr- santų, besirušiančių tapti augstos klasės jūreiviais. Iš viso buvo iš- leista gyvenimam beveik 4000 laivų vairstoju, elektrodinamovatoriu, laivų statytoju ir mechaniku. Lig šiol buvo priimami gimnazijų abitu- riantai, o pėnai buvo įsileisti ir aštuonmečio išsilavinimo jaunuoliai, kurie čia per ilgesnį laiką įsigija specialybę ir vidurinį išsilavinimą.

KAUNAS — JURBARKAS

Susitikimas tarp Kauno ir Jurbar- ko kadavie buvo palankus ir liūta- kas, kaip „Kestutis“ ir „Lūtas“. Vėliau juos išstūmė greitesni autobusai. Kelionė Nemunu vėl išpo- puliariavo sovietinės gamybos laivai „Raketos“, skriejantys ant povanden- nių sparnų Nemuno paviršiumi au- tomobilio greičiu. „Raketomis“ dabar pakiloms ryšys su Klaipėda. Jos taip išpopuliarėjo, kad jau neįstengia sutalpinti visu keleivių. Kadangi da- lis keleivių vyksta tik iki Vilniaus ar Jurbarko, šiemet buvo atidaryta ke- leivinė linija Kaunas—Jurbarkas. Jai aptarnauti įsigytas naujas sovietinės gamybos laivas „Zaria 02“, plaukian- tis 43 km per valandą. Jis čiuožia vandens paviršiumi ant suspausto oro slugsnio. „Zaria“ patikėta va- ruoti lietuviai kapitoni Vincui Za- karevičiui. V. Kst.

ST. CATHARINES, ONT.

P A D E K A

Nuosirdžiai dėkojame kun. J. Liau- bai, OFM, už leidimą tautinių šokių grupei „Nemunas“ naudotis vienuo- lino patalpomis ir visokeriopą pa- rama.

Tautinių šokių ir meno grupei „Ne- munas“ aukojų: \$100: J. Paukštys; \$50: J. Sarapnickas, KLB St. Catha- rines apylinkės valdyba, KLB St. Catha- rines apylinkės valdyba, L. Karij Medžionų S-ga „Ramovė“, Wellando Medžionų-Meškeriotų Klubas „Li- tuanica“; \$30: K. Jasadavicius; \$25: P. Balsas; \$20: J. Girevičius; \$10: SLA St. Catharines skyrius, Buffalo Liet. Klubas, Pr. Meškauskas, Algis

Zubrickas, R. Masilionis, K. Sakas, D. Vilbikaitis, V. Zemaits, St. Ja- nušonis, V. Pyragius, R. Stundžia, J. Dainora; \$5: K. Jasevičius, St. Vait- kus, St. Šetkus, M. Kasperis, A. Prans- kus, G. Gamziukas, K. Vilbikaitis, J. Kolaitis, L. Pūslis, P. Baronas, St. Kukta, V. Palujanskas, V. Alonderis, Dauginas, Algis Dauginas, K. Bogu- šis, J. O. Staškevičius, K. Butkus, L. Markelis, A. Visockis, G. Buškauskas, A. Gverdyšs ir A. Kuraitis. 28 as- menys aukojų po \$2 ir po \$1. Nuosirdi lietuviai padėką visiems aukojusiems tautinių šokių grupei „Nemunas“. P. Balsas, administratorius

Montrealio moksleiviai ateitininkai su svečiais ir globėjais. Kairėje — sesuo Jonė Laurinaitė, viduryje — kun. L. Zaremba, SJ, dvosios vadovs

WINNIPEG, MAN.

WINNIPEGO LIETUVIAI sibirini- nus trėmimus atžymėjo š. m. birže- lio 13 d. Nebuvo viešo mitingo bei prakalbų, bet visa tai atžymėta ku- kliai Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje pamaldų metu. Prie ba- žnyčios durų matėsi trys tautinės vė- liaivos: lietuvių, latvių ir estų. Apie jas sukinėjo tų tautybių bendruo- menių pirmininkai: Vincas Januška, T. Snikeris ir E. Polsear, kurie yra ir Baltiečių Federacijos Winnipegio skyriaus atstovai. Visą vakarą KLB Winnipegio apyl. v-bos pirm. V. Ja- nuška ir Baltiečių Federacijos Win- nipegio skyriaus ižd. Tadas Lukas. Prasidėjo pamaldoms ir bažnyčia Lietuvos vėliavą įnešė Algirdas Ja- nuška ir Algis Dielininkaitis, Latvi- jos — Stan Stepulis ir Estijos — Anniko. Prie vėliavų tautiniais rū- bais apsiręngusios budėjo: estų E. Posdars, lietuvių — Marozaitė Irena, Gailinaitė Kristina, Zimis- kaitė Nijolė ir Mrs. Imkie Kerr (Timmermanaitė). V. Januška paskai- tė ištrauką iš Sv. Rašto, o par. klebo- nas kun. J. Bertšius pasakė pamok- lą lietuvių ir anglų kalbomis. Pamal- dų metu giedojos choras, vadovauja- mas D. Januškaitės. Užsibaigus pa- maldoms, choras sugiedojo „Apsau- gok Augščiaušias“. Pirmadienio va- kare 8 v. visos trys tautybių padėjo vainiką prie žuvusiųjų paminklo. Lat- vių atstovas Stan Stepulis publikai dalino spaudinį „The Baltic States“, kur yra Estijos, Latvijos ir Lietuvos praetis istorinės apžvalgos, jų di- senieji miestai, ištrauka buvusio Kanados min. pirm. J. G. Diefenba- kerio pasakytos kalbos Jungtineje Tautos 1960 m. rugpjūčio 26 d., trum- pi pasakymai apie Pabaltijo valsty- bės: W. S. Churchillio, D. D. Eisen- howerio ir dabartinio JAV presiden- to R. M. Nixono.

VALDYBOS POSĖDIS. Pasibaigus minėjimui, toje po pamaldų, pa- rapijos salėje įvyko KLB Winnipegio apylinkės valdybos posėdis, į kurį bu- vo kviečiami ir B-nės nariai. Dalyva- vo parapijos kleb. kun. J. Bertšius, p. p. Sauska, T. Lukas, J. Mika- lauskas, p. p. Marozai, Timmerman, Gailinaičiai ir daugelis kitų. Posėdį pradėjo pirm. V. Januška. Po savo įžanginės kalbos perskaitė karto v-bos bendrąsias ir prašė narius, kad pastebėję ką nors angliškioje spaudo- je apie lietuviškus reikalus, jų ištrau- kas išskirytų ir perduotų pami. Prane- šė, kad rugpjūčio mėnesį Winnipegio numatoma tautybių meno paroda „Folklorama“, kurią rengia rengia- jais įvairių tautybių komitetas, įstei- tas prieš keletą metų ir pasakė, kad „Folk Art Council“, kurio sekretore yra vieno lietuvių žmona Mrs. Stepon Gill Ellen. Ji savo pastangomis ir įregistruoti lietuvius toje parodėje į dalyvauti. Lietuvių pirm. V. Januš- ka peržvelgė KLB Winnipegio apylin- kės v-bos posėdžio š. m. gegužės 22 d. nutarimus ir priminė, kad jauni- mas ir senimas yra įsipareigoję da- lyvauti Vakarų Kanados lietuvių są- skrydyje Kalgaryje liepos 10 ir 11 dienomis. Pasiūkimą visą programos eigą ir pabrėžė, kad Winnipegas są- skrydyje dalyvaus su choru ir tautini- siais šokiais. Taip pat perskaitė sus- prof. Karolio Lederio laiškas (auto- riu kiles iš Linkuvos apylinkės) dėl minimo sąskrydžio smulkesnės pro- gramos. Užbaigęs pagerbtį v-bos pirm. V. Januška ir Mykolas Januš- ka, kurie Vasario 16 šventei gimna- zijai paauglių po 150. Padėkos laiš- ki parodėti susirinkimo dalyviams.

K. Strikaitis

SUDBURY, ONT.

ISVĖJTŲJŲ MINEJIMAS įvyko bažnyčioje pamaldomis su pritaiky- tu pamokslu. Sv. Mišias užrašė KLB Sudburio apylinkės valdyba.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE „RA- MUNELE“, vadovaujama Silvijos Martinkaitės, pasirodė CKSO televi- zijos suroštame Bell Park amfiteat- re vasaros atidarymo šventėje. Pro- gramą dalyvavo daug tautinių grupių su savo programomis. Lietuviai pa- šoko trejetą tautinių šokių.

PIRMŲJŲ SIŲ METŲ GEGUZINĖ, surengta KLB Sudburio apylinkės valdybos, įvyko V. Gudrūno vasar- vietėje birželio 26 d. Veikė grynai lietuviški valgių bufetas su gėri- mais. Įvairūs žaidimai, rungtynės bei lenktynės pajavairino geguzinę.

ATEJUS VASARAI, visi stengiasi ištrūkti iš miesto aplinkos, iežoni ir palisėti vasarnamiuose prie ežerų bei kitose vietovėse.

Sudburis

Lietuvis — šiaurės miesto inžinierius

COCHRANE, ONT. — Šios vietovės laikraštis „The Cochrane Northland Post“ š. m. birželio 17 d. laidoje pa- skelbė ilgą rašinį apie Ray (Remi- gijų) Slavicką, naujai paskirtą mie- to įrengimų komisijos (Public Util- ities Commission) inžinieriu — rei- kalų vedėją. Rašinyje pažymėta, kad R. Slavickas atvyko Kanadon iš Aus- tralijos aplankyti savo giminių Sud- buryje ir čia pasilikti. Gimęs Lietu- voj, studijavęs Australijoje, kur baigė Gordonio technologijos institutą ir Australijos inžinierius institutą. Ka- nadoje gilino studijas Laurentidų universitete Sudburyje ir Queen's un- te Kingstone. Vedęs olandę iš Aus- tralijos. Paklaustas, kodėl pasirinko Cochrane, atsakė: „Traukė žuvis. Esu fanatiškas žvejys“. Perėjęs į rim- tą kalbą, jis paaiškino, esą norėjęs gyventi mišame mieste, grynore ore ir pamėgęs čia darba, nes esąs įvai- rus, nenuobodus, gali rūpintis įve- ju, jėgaime, vandeniu ir kanalizaci- ja. Dideliame mieste inžinierius te- galis dirbti vienoje srityje. Būdamas Australijoje, R. Slavickas domėjosi sportu ir buvo disko čempionu. Taipgi dalyvavo lietuviškoje veiklo- je. Studijuodamas ir dirbdamas Sud- buryje, platino lietuviškas knygas, o būdamas Kingstone apirpūdavo uni- versiteto biblioteką bei profesorius lituanistinėm knygom ir lankydavosi pas dail. Tamošaitis. Cochrane yra apie 600 mylių į šiaurę nuo Kingstone. Geriausi linkėjimai nau- jose pareigose! K.

DELHI, ONTARIO

SEKMIADIENI, liepos 11. tuoj po pamaldų, parapijos salėje bus KLB Moterų Dr-jos vietinio skyriaus vi- suotinis narių susirinkimas. Atvyks- ta viešnis iš centro. Maloniai prašo- me nares ir prijaunčiasias gausiai da- lyvauti. Bus pasidalinta mintimis apie dabartinę veiklą, ateities rūpes- čius ir bendrai pasivaistina. Valdyba

HAMILTON

ATEITININKŲ STOVYKLA WA- SAGOEJĖ prasidės liepos 25 d. ir baigsis rugpjūčio 8 d. Į stovyklą pri- imami stovyklautojai nuo 7 iki 18 m. amžiaus. Bus dvi atskiros progra- mos ir vadovybės. Stovyklos metu bus 24 mylių žygis „Ateičiai“. Jau dabar laikas rinkti globėjus (spon- sorius). Kiekvienam, kuris surinks \$60, bus duodama \$10 premija. Re- gistracijos blankai gaunami pas E. Gudinskiene. Ji teikia ir visas kitas informacijas stovykloms reikalingas.

AUDRONĖS GASIŪNAITĖS IR ALFONSO PALCIAUSKO vestuvės įvyko birželio 19 d. Jų santuoka pa- laimino mons. dr. J. Tadarauskas. Mi- šio metu giedojų p.p. A. Paulioniai. Bažnyčia buvo pilna žmonių. Vestu- vių įvykis, dalyvaujant art 300 sve- čių, įvyko jaunimo centre. Jaunuoi- sus su duona ir druska pasitiko jau- nųjų tėveliai. Mons. dr. J. Tadarau- kui sukalbėjus malda, įvyko šaunios vestuvinės vaišės, kurių metu skam- bėjo lietuviškos dainos. Audronė ir Alfonso sveikino mons. dr. J. Tada- rauskas, G. Breichmanienė, J. Plei- nius, S. Martinkaitis, V. Beniušis ir pirmasis papročlis M. Sakas. Vėjų var- du jaunuosius sveikino jaunosios tė- velis Z. Gasūnas. Pabaigoje jaunai- sis tarė visiems padėkos žodį. Jauno- ji A. Palciauskienė yra baigusi gim- naziją, priklauso kurį laiką ateitinin- kų organizacijai. Šiuo metu vienole- jmonėje turi atsakingą darbą. A. Pa- čiauskas nuo mažens buvo skautas, o vėliau įsijungė į ateitininkų orga- nizaciją ir „Gyvatara“, dalyvavo iš- vykoje į Prancūziją. Jis yra baigęs Hamiltono McMaster universitetą.

kur studijuodamas aktyviai reikišė lietuvių studentų veikloje. Šį rudenį pradės darbą savo profesijoje — mokytojauti.

JADVYGA IR VINCAS SENI- ŪNAI birželio 20 d. savo draugų bei artimųjų būryje atšventė 20-ties me- tų vedybinio gyvenimo sukaktį. Vi- sų susirinkusiųjų vardu pasveikino K. Norkus ir įteikė sukalbtinim- kams simbolinę dovaną. Sveikinimo žodį tarė dr. Baltrušaitis, kuris su- ponia atvyko iš North Bay ir savo seno pažįstamo šeimos šventę. Raštu sukalbtininkus sveikino S. J. Do- meikos iš Brantfordo. J. V. Seniu- nai, nors nelabai seniai atvyko į Ha- miltono koloniją, spējo įsigyti da- rymus, kurie ir suruošė jiems šią staigmeną. Sukalbtininkai augina dukrą ir sūnų. Dukra nuo atvykimo įsijungė į ateitininkų organizaciją, priklauso mergaičių chorui „Aldas“, o šį pavasarį baigė šeštadieninėje mokykloje 10 skyrių. J. V. Seniu- nams linkime daug saulėtų gyven- mo dienų. J. P.

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,

B. Sc., B. C. L.

32 James St. So.,

Royal Bank Building,

suite 614,

tel. 522-8781

Hamilton, Ontario

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS „TALKA“

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:

Mokame už:

pirmadieniais 9.30 — 5 v.p.p.

antradieniais 9.30 — 5 v.p.p.

trečiadieniais 9.30 — 5 v.p.p.

ketvirtadieniais 9.30 — 5 v.p.p.

penktadieniais 9.30 — 8 v.p.p.

šeštadieniais 9.00 — 1 v.p.p.

Liepos ir rugpjūčio mėnesiais

šeštadieniais „Talka“ uždaryta.

depozitus 5%

šėrus ir sutapas 6%

už vienu metų terminuotus

indėlius 6½%

ir virš \$10.000 — 3 metams 7%

Duodame:

asmenines paskolas iš 10%

nekiln. turto paskolas iš 8½%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame „American Travelers“ čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$2.500.000.

KNIGHT RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Tel. 522-5028

ATSTOVAUJAM PHILIPS, WESTINGHOUSE &

ZENITH BENDROVĖMS

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

SVIEŽIA MESA — DESKROS — SKANUMYNAI

R. Denninger Limited

284-288 King St. E. — 528-8468 — 740 Upper James St. — 389-4113

Hamilton — Ontario

Nemokamas autoatšiktis

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

VLIKO PIRM. DR. J. K. VALIŪ- NAS yra įvykęs keliom savaitėm į Europą. Jį pavaduoja vicepirm. dr. B. Nemickas.

“NATIONAL REVIEW“ žurnalo pranešimu birželio 25 d. laidoje, gar- sioji Gallup viešosios nuomonės tyri- nėjimo institucija kreipėsi į pasaulio vadus, prašydama nurodyti labiau- siai gerbtinus žmones. Pagal gautus duomenis I vieta teko Indijos prem- jerei Indirai Gandhi, II — V. Vokie- tijos kancleriu Willy Brandtui, III — Izraelio premjeri Goldai Meir, IV — popiežiui Pauliui VI, V — Jungtinių Tautų sekretoriui U. Than- tui ir VI — Simui Kudirkai. Šia pro- ga žurnalas „National Review“ pri- mena skaitytojams S. Kudirkos ne- sėkmingą bandymą įieškoti laisvės JAV, pakrančių apsaugos įvykdytą išdavimą ir Vilniaus teismo spren- dimą. S. Kudirką uždariusį dešimčiai metų Potmos darbo stovyklą, kur anksčiau buvo kalinti rašytojai A. Siniauskis ir J. Danielis.

LIETUVIŲ ŽURNALISTŲ SAJUN- GOS centro valdyba savo paskutini- me posėdyje Detroito garbės nariais pasikelbė kun. dr. Juozą Prunskį ir Bronį Railą. Anksčiau į garbės narių sąrašą buvo įtraukti: Jonas Karolis, Adolfas Klimas-Kelmuts ir Kazys S. Karpis. Šia vasarą bus renkama nauja centro valdyba. Bal- savimo lapelius jau paruošė ir iš- siuntinėti rinkiminė komisija: pirm. Stasys Garliauskas, Antanas Grinius ir Alfonsas Ziedas. Penkis naujosios centro valdybos narius reikės išrink- ti Čikagoje, kur yra 14 kandidatų. Revizijos komisijos 3 nariai renkami iš 5 kandidatų Detroito. Į garbės teismą taip pat kandidatuoja 5 de- roitietčiai. Balsavimo metu nariai tu- rės progą patvirtinti ar atmesti da- bartinės valdybos, vadovaujamus Vy- tauto Alanto, paruošus Lietuvos Žur- nalistų Sąjungos naujusius istatus.

SOL. ALGIRDUI BRAZUI Čika- gos Sv. Kryžiaus ligoninėje padaryta sunki ir sudėtinga operacija.

PAVERGTUJŲ TAUTŲ SAVAI- TIES pagrindinės iškilmės San Fran- cisco mieste, Golden Gate Parke, bus liepos 18, sekmadienį. Koncerte dalyvaus lietuvaitė sol. Adele Druk- tenytė. Pavergtųjų Tautų San Fran- cisco skyriaus iždinknu yra pakvie- tas lietuvis R. Pažemėnas. Šiame skyriuje ypač aktyviai reikišias lie- tuviai, čekai, lenkai, ukrainiečiai, vengrai ir serbai.

Argentina

GEN. TEODORAS DAUKANTAS mirė prieš 11 metų Buenos Aires mieste, sakdamas kalbą kroatų ne- priklausomybės šventės proga. Euro- pos išlaisvinimo draugija vėlonį pri- siminė birželio 18 d., papuošdama gėliųmą po paveikslą Kroatų Centre. Atitinkama žodį tarė šios draugijos pirm. inž. Ivan Asanović ir sekr. Teodoro S. Stoianoff. Vėlonies pri- siminimą mirties metinių proga ap- rasė Buenos Aires dienraštis „La Prensa“.

ARGENTINOS LIETUVIŲ CENT- RO valdyba Buenos Aires birželio 19 d. surengė Antaninių, Joninių, Petrinų ir Povilinių vakariene var- dines šventes šios kolonijos lie- tuviams. Parengimui vadovavo AL Centro sekr. B. P. Daratėnienė. Vai- šės buvo baigtos jaunimo šokiais.

Australija A.A. JURGIS RAKUZINAS, 58 m. amžiaus, mirė birželio 17 d. Gee- longe. Palaidotas birželio 21 d. 11. Lawn kapinėse. Apiešas atliko kun. Pr. Dauknys ir kun. H. Murray. Vėlonis klyns nuo Mazeikio. Lietuvoje buvo aviacijos puskarininkų-mecha- niku. Australijoje turėjo garažą.

ADELAIDES TAUTINIAME PAR- KE smagią rudens gegužinę surengė ateitininkai sėndraugiai. Seniausias dalyvis buvo adv. Br. Pankstis, jau perėjęs 75 metų amžių sukaktį. Gegužinėje taipgi dalyvavo dvi Ka- nadoje gimusios lietuvaitės iš Van- kuverio — A. Radzevičiūtė ir D. Kilinavičiūtė, viešėjusios Australijoje.

ALB MELBURNO APYLINKĖS VANDALIZMO PASAKĖ atsiukaukima Australijos lietuvių spaudoje, prašy- dama organizacijos remti sunkioje finansinėje būklėje atsidūrusius Lie- tuvių Namus, kurie yra šios koloni- jos gyvenimo centrą. Šiam tikslui skelbiamas specialus aukų rinkimo vajus.

SIDNEJAUS FILISTERIŲ BŪRĖ- LIS yra viena veikliausių akademi- nių grupių Australijoje. Jo tikslas — jungti jaunuosius akademikus ir juos įtraukti į lietuvišką veiklą. Ne- seniai buvo išrinkta nauja būrelio vadovybė: pirm. P. Daukutė-Pul

Mes visi galėjome didžiulius, kad televizijos technika pasiekė labai daug: iš mėnulio perdavė taip ryškiai visą astronautų judėjimą, nors reikėjo dar pertransliuoti. Jei dar kartą astronautai vyks į mėnulį, jau turės televizijos kameras ir siųstuvus, kurie siųs žemėn signalus. Tai yra ilgos televizijos bangos. Trumpos televizijos bangos jau yra vartojamos medicinos pasaulyje.

Kur vartojama televizija?

1. Televizija perteikia mokslo medžiagą gydytojams, medicinos seserims, studentams; 2. padeda nustatyti pacientų diagnozes; 3. sujungia ligoninių centrų, valgo kambarius; 4. suteikia vaikams galimybę matyti savo tėvus, su jais pasikabinti lankymo metu, kai neleidžiama į palatą, 5. padaro video juostas ir tuo apsaugo gydytoją nuo apkaltinimo. Svarbiausias dėmesys yra kreipiamas į medicinos žinių perdavimą. Pvz. nevienas esame stebėję perduodamas operacijas iš operacinės kambario. Tokias operacijas gali matyti virš 100 ligoninių vienu metu. Yra pavyžių ligų, o jas jų gydytojams reikia tyrinėti, todėl čia televizija gali perteikti visus vaizdus, ligonį izoliavus. Televizijos juostos gali išbūti daug metų, kuriose yra užfiksuojami svarbūs medicinos faktai, tyrinėjimai.

Nesigailima tūkstančių

Siam tikslui pasiekti reikia šimtų tūkstančių dolerių. Be to, dabar visur jau siekiama turėti spalvotą televiziją. Vien tik kamera kainuoja \$15.000. Federacinė valdžia padeda išgyti mokykloms visas sistemas. Manau, kad padeda ir medicinos mokykloms, kurių JAV yra 100. Pusė

jau turi televiziją. Gydytojai padaro daug spalvotų juostų, bet trūkstant lėšų vartoja mikroskopines skaidres. Federacinės kontrolės komisija ir čia turi nušauti tam tikras bangas, laiką, kada stotis gali veikti. Medicinos stotis turi normuotą pajėgumą, bangas, 31 kanalą. Patys siųstuvai kainuoja iki \$50.000. Pirmoji tokia medicinos sistema buvo įrengta Atlanto, Ga.

Kurios ligoninės turi televiziją?

Čikagoje tokia sistema turi Passant Memorial ligoninė (\$100.000 vertės). Ji perduoda programas 2000 valandų į metus medicinos studentams. Ji gauna video juostų iš North-western universiteto. Ligoninė operaciniai kambariai įrengti su nustatomomis kameromis. New Haven ligoninė perduoda video juostų Yale medicinos fakultetui. Oregon medicinos universiteto mokykla turi dvi trumpų bangų televizijos sistemas. 1961 m. čia buvo padarytas pirmas bandymas širdies operacijoj, idedant jon tutele. Tennessee turi spalvotą televiziją, kurios tikslas — tyrinėti urologijos sritį. Ten pritaikyti instrumentais gali iširti žmogaus vidų per televiziją. Brooke kariuomenės medicinos centras turi spalvotą televizijos sistemą tik mokslui. Ji aptarnauja 12 didelių namų ir du teatrus su tūkstančių sėdimų vietų. Pensilvanijos universiteto televizija perduoda vaizdus, instruktorių komentarus 16-koje punktu. Niujorko Memorial ligoninė televizija yra pacientų kambariuose. Visos televizijos sistemos yra apsaugotos nuo radiacijos. Gydytojai nusakę seserims, kokius signalus leisti, kaip nustatyti kameras ir t. t.

Bal. Brazdžionis

Hamiltono "Gyvatara" Toronto tautybų savaitėje — karavane šoka kitataučių publikai "Vilniaus" paviljone, įrengtame Priskelimo patalpose ir aikštelėje.

Išvartyta "Septintoji Pradalgė"

VYTAUTAS A. JONYNAS

Kiekvieną kartą, kai atklysta iš tolimosios Anglijos literatūrinis metraštis "Pradalgė" su vis nauju eilės numeriu, kažkaip prisimenama scena iš žinomojo Archibald McLeish veikalo "John Brown's Body" — Abe Lincoln monologas. Lincolnas mąsto naktį savo kabinete, suvargęs, susikrimtęs; laukia žingsnių koridorijū, pranešimo — gal apie dar vieną pralaimėjimą, gal apie pergalę. Visokie vaizdai išskyla jo vaizduotėje kalbant su savim, bet vienas įkyriai kartojasi — menko žmogelio, kertančio didžiulį medį. Delnai įdiržo nuo kirvio, skiedros apdraikę uogienojus, šanariai įskaudę ir visas kūnas garuoja nuo prakaito, o medis nė krūst! Ir kai neviltingai jau norisi prisiminti pralaimėjimą, vėjo gūsiai supurto milžiną už plaukų, kilstelį viršun, ir tas triuškedamas nuvirsta prosykn.

Nuo pat pirmųjų "Pradalgės" numerių jos redaktorius K. Barėnas neišvengiamai priminė tą smulkutį medkirtį, neskačiuojantį kirčių ir tikintį gaivaus vėjo užtelėjimu. Siemėtinė "Septintoji Pradalgė" įrodo, kad neveltai. Jei dalyvaujančių metraštyje literatų sąrašas, ypač pirmaisiais metais, nepasivyti, ypač ypatinga žvaigždžių konstelacija, veikiau priešingai (žinomesnė) nei rašytojai kažkaip privergti siųstį joni savo kūrybą, tai ilgainiui Barėnui pavyko įtraukti ir bendradarbių tarpą vis plėtojantį būrį rašto žmonių ir padaryti "Pradalgę" išvijos rašytojų pajėgumą ir ydas reprezentuojančių leidinių. Antra, jam pasisekė tolydžio paįvairinti leidinio turinį, sumažinti kiekį dalykelių, spausdintų kitur, bet skaičių referatų, skaitytų įvairiuose suvažiavimuose ir praradusių savo aktualumą. Savaimė supranta, ne šimtu nuosimčių. Bet visumoje "Nidos" prenumeratorių pasiekusi "Septintoji Pradalgė" itin turininga ir įvairi.

Kaip paprastai, nors atstovaujami visi literatūriniai žanrai, vyrauja skaičiumi lyrikos atstovai. Iš 24 autorių vos 5 moterys ir tos pačios, išskyrus Aldoną Gustaitę-Gustas, nelabai kariningos. Leidinyje dalyvauja įvairių kartų žmonės. Kaikuriuos pavadinti rašytojai tenka tik su dideliu išlygom. Šia prasme metraštyje galima būtų palyginti su kolonizuoto krašto didmiesčiu, kur šalia dangoraizgių bei žavingų senų šventyklų riogso lūšynai. Bet esama ir džiugių prosvaisčių, staigmenų. Visumoj leidinys nesudaro stegančio, liūtyje pabjurusio, niekur nevandantio vieškelio vaizdo. Tiesa, esama provokacijos balučių, esama grioviuose kurkuly košytės bei maurelių akinančios žalumos, bet visdėlio galima juo pasiokėjant eiti visai smagiai.

Poezijai atstovauja autoriai: J. Aistis, K. Bradūnas, L. Andriekus, G. Tulauskaitė, Teresė Pautienė, Alb. Baranauskas, Zenta Tenisonaitė, J. Janavičius, Česlovas Obarskas, Pr.

Domas Girdžius ir Aldona Gustaitė-Gustas (vertimai). Atseit, margas būrys. Dvieju iš jų — K. Braūno ir Gražinos Tulauskaitės eilėraščiai pažįstami iš neseniai išėjusių leidinių — "Done-laičio kapo" bei "Vakarės bangos", jau aptartų periodikoj. Kitų eilės visumoje atskleidžia išvijos poezijos kryptį įvairumui. Jau vien todėl, kad esama didelių kartų skirtumų, kad jų autorių gyvenama įvairiuose pasiviečiuose: dujotiekų-rafinerijų pavėsy, ramiuose kolegijų miesteliuose, dar dažniau — niekieno žemėje, kur, pasak vieno, "salės bus privertos, pripaškundintos". Nenuostabu, kad jų pasauliai skirtingi. Aldonos Gustaitės-Gustas, kurią iki šiol visi stengiasi pristatyti (ir Alausius ir dar labiau R. E. Maziliauskas) erotika aiškiai skiriasi nuo senukiškų Domo Girdžiaus filosofinių dejonų.

Vienas recenzentas atvirai prisipažino, kad jo detektorinis aparatas nelabai pagaušas šio poeto siunčiamus signalus, bet pažintine prasme šios variacijos viena tema savotiškai įdomios. Bent linksimos. Kiekvieno atvejo įdomesnės už girdėtos temos variaciją, kuri praskamba Č. V. Obarsko eilėraščiuose ir net... J. Aisčio "Pasakų pasauly", pernelgy primenantame Radausko garsiąja "Pasaką".

Leonardas Andriekus atrodo tvirtai apsisprendęs rašyti eiliuotas kronikas. Šiuo kartu jo bandoma atskleisti kunigaikštystės Aldonos Gediminaitės nedalia, jos godas 1325 metais. Tai pašėlusiai tolima epocha ir didžiulė knygūška; sentimentalioji jos rekonstrukcija skamba pernelyg pavargusiai.

Prie mūsų dienų mergaičių godų tektų priskirti debiutuojančių rašytojų — Teresės Pautienės ir Zentos Tenisonaitės-Hellemans miniatiūras. Sunku dar susidaryti vaizdą, koks jų vidinis pasaulis, bet pažado esama. Jurgis Janavičius net nesistengia savojo atskleisti. Priešingai, jis viską daro, kad minimalinė jo poezija būtų tikrai minimalinė. Eilėraštis "Tėviškę turėjau" tipografiškai gražus — atspausdintas dailaus rombo formoj. Kaip žinom, būta laikotarpio, kada bent tam tikra grupė pašvęstųjų mėgavosi šifruoti panašius išsidirbinėjimus. Eilinis skaitytojas tikriausiai nesivargins. Ir visdėlio jo "Kilimėlis" kažin ką sako. Česlovas Obarskas paklojo net 16 eilėraščių. Eiliuota jis apyskladžia, per pernelyg jo posmuose dunda, kaip tolimas griaustinis. A. Nyka-Niliūnas. Albinas Baranauskas, kaip paprastai, aprašinėja savo ūkeli, šiuokart surimuotais posmais. Dalykėlis pavadintas "Septyni paveikslai su trumpu epilogu". Kodėl magiškas skaičius septyni, neaišku, bet rimai vargingi ir nuotaikinguose tuose Landschaft'uose nekažinkiek.

Dramos sričiai atstovauja produktivūs mūsų rašytojas Jurgis Gliuda savo pusiau eiliuota dviejų veiksmų komedija "Kaukių balius". Tai pjesė, kurioje netenka įieškoti nei charakterių, nei meninės tiesos, nei samojaus, nei sceninio žaislimumo.

Antiantarį prozą, konstatuoti, kad esama tam tikro susigrūdimio prie istorinės apysakos gonkų. V. Alantais ir toliau snausdina "Pradalgę" ištraukas iš savo XIII š. kronikos "Šventaragis". Kazys S. Karpius pateikia dar labiau senamadiško sukirnimo apsakymėli "Du broliai". Ir štai staigmena — pats brandžiausias, nelaukčiausias visame metraštyje kūrinys — Amerikio subrendusio K. Almeno ištrauka iš "Veiverių kronikos" "Trys giltinės pirštai". Tai pavyzdys, kaip turi būti rašomas

istorinis romanas, jei ne istorija. Ištraukoj vaizduojamas niūrus sauvaišos, savitarpio vaidų ir smurto laikotarpis. Autorius atkuria jį kurdais kapoto viršilos — "seno vaiko" lūpomis. Jis pasakoja apie kunigaikštį Radvilą, kaip dera kareivui — "vieux grognard", kaip pagrazindamas, kaip prasimanydamas. Skaitytojai palikta susigaudyti kur esama pertempimo, bet ištiesos scenos yra reto polėkio. Todėl sruogiškai pakelta yra Radvilos derybų su giltine scena:

Pagalvoj kunigaikštis ir sako toliau:

— Aš, sako — esmi lietuvis ir žmogus tiesus. Jei tai giltinė ir šis manęs nori, tai tegu ateina. Ir mudu pasitar-sim. Akis į aki. Nepatinka man, kaip ji taip iš šono landžioja.

Atkimsom mes ir penktą statinę. Po to jau ir šeštą. Praėjo vidurnaktis, mes vis pilam, o armėnas, kad ir slubudomas, bet laksto. Supylėm septintą ir aštuntą. Jau pradėjo povaliai šviesti, kai atmušėm dešimtą ir paskutiniąją. Vargšas armėnas jau gatavas visom keturiom repečkti, o mes jau diktai nusiuplė. Buvom bebaigta statinė, kai atšveria vėl durys. Žiūrim — stovi kunigaikštis išsižergęs, durų atšėręs ir truputį svyroja, bet stovi. Slucko juosta jis atslėidęs, išai nulinke iki smakro, bet šiaip nieko.

— Tyliai, ponai mielieji, — sako jis mums, pridėjęs pirštą prie lūpų. — Tyliai visi, nes giltinė užmigo. Neišlaikė gėrimo. Aiskiai ne iš Radvilos giminės. Eikime, ponai mielieji, tyliai lauk...

Išėjome.

— Dabarties, — sako kunigaikštis, — balnojam arklius ir jojam! Kol ta giltinė imigus, mes išstakysim ir Čartorisukius ir rusus. Be tos fariziejų Masalskio ant mano galvos atšauktos giltinės jie nieko prieš Radvilą nepelny.

Jei visa "Veiverių kronika" parašyta tolygiu spalvingumu, tokioji poetiškoji dvasio, — tikrai galime tikėtis paklaus, neubagiško istorinio romano.

Aloyzo Barono novelė "Žanetos meilė" yra blankokas reportaželis apie gervelę aukštinę širdim. Čikagos salinių "bardama".

Barėnas pateikia ištrauką iš savo mozaikinio romano "Dvidešimt viena Veronika". Sunku atspti jo tikrasias dimensijas ("Tuboto gaidžio metai" juk fragmentuose atrodė gerokai skirtingai), bet atrodytų, kad jis nestokos stipriai parašytų puslapių.

Edvardas Cinzas, kurio novelės spausdinamos "Pradalgės" metraštyje nebe pirmą kartą, galėjo daug kam pasirodyti kaip berniukas, perdaug prisizūrijęs televizijoj rodomų filmų ("late, late shows"). Tai geras pasakotaras, sumanias pinas intriga, mo-kas sukurti nuotaiką, neblogai piešias fono drobę. Jo novelėse tačiau esama kažkokio kino stadijų egzotizmo. Jos kažkaip neišvengiamai primena kažką matyto. Ir šiuo atveju jo "Išvyka į kalnus" primena lyg ir "Man in a Green Flannel Suit", lyg vėl kažką apie amerikiečius Italijoje, bet aiškiai girdėto — "du dėją vu". Kaip lengvas pasiskaitymas, novelė nebloga. Geras bruozas, kad Cinzui pavyksta išvengti tokiu debiutantinių nuodėmių, kaip persaldinimas, schematiški charakteriai, sentimentalizmas. Netrukus žada pasirodyti pirmoji Edv. Cinzo novelė "Mintis" atspausdinta šio autoriaus novelė "Mergaitė su auksinu" aiškiai rodo, kad tās atvejis, kai autorius vaizduoja konkrečią religioje gyvenimo būtiną, to religioje skamba kur kas tikčiau ir tiksliau. (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

MUZ. A. MIKULSKIO vadovaujamas Ciurlionio Ansambliis gastrolės P. Amerikoje pradėjo dviem sėkmingais koncertais Medelline, Kolumbijoje. Ansambliis giedojė Medellino katedroje pamaldų metu, buvo priimtas miesto burmistro, lankėsi didžiausio dienraščio "El Colombiano" redakcijoje.

ADELAIDES R. S. A. SOCIETY OF ARTS modernaus meno parodoje su tapybos darbais dalyvavo du Australijos lietuvių dailininkai — Leonas Zygas ir Ieva Pocienė. Parodoje buvo sutelkta apie 80 tapybos, keramikos ir skulptūros kūrinių.

MELBURNO VYRU OKTETAS, vadovaujamas Petro Morkūno, sukurtinui koncertu Lietuvių Namuose atžymėjo veiklos dvidešimtmietį. Darbas buvo pradėtas kvarteto ribose, bet vėliau šis vienetas persitvarkė į oktetą. Be vadovo P. Morkūno, oktetė dainuoja Pranas Dranginis, Vincas Lazauskas, Vladas Bosikis, Kazys Mieladzius, Jurgis Rubas, Alfonsas Bužinskas ir Voldemaras Mačiulaitis. Oktetas su koncertais yra aplankęs eilę Australijos lietuvių kolonijų — Geelonga, Morningtona, Moe, Morwell, Adelaide ir net Tasmanijos salą. Nuolatinė oktetė bendradarbių ir palydėdavo yra jaunoji pianistė Dana Lievienė. Sukaktuviniame koncerte oktetui talkino sol. G. Kalpokas, R. Tamošiūnaitis jaunųjų dainininkų grupė "Bevilčiai", R. Vaicaitienės baleto studija.

LIETUVIŲ KALBOS tarmių po pietę Kultūros Židinyje Brooklyne, N.Y., surengė Vincas Jonuskaitis-Leskaitienės vadovaujama Lietuvių Moterų Klubų Federacija. Paskaitą apie lietuvių tarmes, jų šakas ir istoriją skaitė iš Vašingtono atvykęs lituanistas Leonardas Dambriūnas. Gyvus tarmių pavyzdžius dialogais ir monologais pateikė: džiukų — Ona ir Bronius Balčiūnai, suvalkiečių — Kotryna Grigaitytė ir Marija Zukauskienė, augščių — Leonardas Žitkevičius, žemaičių — Paulius Jurkus ir generalinis konsulas A. Simutis.

AUSTRALIJOS SIDNEJUE gyventantis Jurgis Janavičius daug savo eilėraščių anglų kalba yra paskelbęs tokiuose Australijos literatūros žurnaluose, kaip pvz. "Australian Letters", "Poetry Magazine", "Poetry and Prose Broadsheet". Neseniai jis išleido šiu 1962-70 m. skelbtų eilėraščių rinkinį, papildytą nauja kūrinybe, pavadintą "Journey to the Moon". Pirmoji rinkinio dalis skiriama trumpiems kondensuotų minčių eilėraščių, antroji — nykstantim vaikystės prisiminimams, trečioji — "Kelionei į mėnulį". Ta jo kelionė į mėnulį iš tikrųjų yra ilgoki epinio pobūdžio kūrinių, savotiška ateivių kelionė bei įsikūrimo kronika. Iš tolo mėnulis atrodo labai gražus, bet astronautai randa tik mirusius tyrilaukus. Ateivių į svetimą kraštą taip pat vilioja jo tolimas grožis, kuris betgi nublunka gyvenimo tikroveje. Knyga išleista Australijos sostinėje Kanbergo bičiulių - mecenatų lėšomis.

DR. FELIKSAS PALUBINSKAS, profesorius Long Beach Kalifornijos valstybinėje kolegijoje, laimėjo Fulbright premiją. Sekančiais mokslo metais jis svečio teisėmis profesoriaus Linz mieste, Austrijoje, 1972-74 mokslo metais — Helsinkyje, Suomijoje.

FLORENCIJOS GIORGI MENO GALLERIJOE birželio 9 — liepos 9 d. buvo surengta Italijoje gyvenančių amerikiečių dailininkų paroda, kurioje su šešiais grafikos darbais dalyvavo ir Romas Viešulas. Jis šiuo metu profesoriauja Romoje, vienoje amerikiečių meno akademijoje.

ALGIRO GRIGAIČIO meninių fotografijų parodą Čikagos M. K. Ciurlionio Galerijoje surengė "Sviesa-Santara". Parodoje buvo išstatyta pastarųjų trejų metų laiotarpėje padarytų 130 nuotraukų, kurių 14 buvo spalvotos. Meninės fotografijos atstovė Algimanto Kežio, SJ, pranešimu "Drauge", eksperimentinės nuotraukos puoselėtojas A. Grigaitis jau bando atsargų posūkį į grynai realizmą portretuose, gamtos ir žmogaus buities vaizduose. Tačiau ir šiuose darbuose vis dar esama eksperimentinė technika būdingo tamšos kolorito pabrėžimo, linijų ryškimo padidintu kontrastu. A. Kezy, SJ, daro išvadą: "Sudėjęs gamtovaizdų su gamtovaizdžiu, portretu su portretu, abstraktiniais Grigaičio sprendimais yra stipresni, negu realistiniai..."

KANADOS VALSTYBINIO MUZEJAUS tautosakos centras (National Museum of Man, Canadian Centre for Folk Culture Studies) padarė sutartį su visa eile specialistų tirti etninę grupių tautosaką. Duchoborų ir kiniečių grupę pakviestas K. Peacock (muzėjaus tarnautojas), vengrų — dr. Linda Degh iš Indianos universiteto, vokiečių — M. V. Caola iš Niujorko, gudų — dr. J. Sadouski iš Queen's un-to Kingstone. Lietuvių tautosaka Kanadoje iki šiol domėjosi K. Peacock, talkinamas D. Rautinsienės. Patarėju būsimai lietuvių tautodailės parodai, kuri numatoma už vienerių ar dviejų metų, pakviestas dail. A. Tamošiūnas.

VEIKALA APIE LIETUVIUS steigiamajai seimai jau baigė rašyti dr. Vanda Daugirdaitė-Sruogienė Čikagoje. Ji redaguoja prof. dr. J. Puzis, o išleis VLIKas.

OKUPUOTOJ LIETUVŲ VILNIAUS OPEROS BOSAS Vasy Dauras Maskvos atrankinėse varžybose išsikovojė teisę dalyvauti tarptautiniame dainininkų konkurse, kuris yra rengiamas spalio mėnesį Prancūzijoje, Tulizos mieste. Su V. Dauru ir šį konkursą vyks maskvietės S. Jerofejeva, N. Fomina ir leningradietis A. Volodecas. Šie keturi dainininkai atrinkti iš 31 kandidato. Vertintojų komisijoj buvo Vilniaus konservatorijos vokalinės katedros vedėjas Z. Paulauskas.

RYGOJ ĮVYKUSIOJ meninės fotografijos parodoj "Tėviškės peizažas" medalius laimėjo Lietuvos atstovai J. Kalvelis ir A. Macijauskas, diplomus — V. Butyrinas ir J. Veselovas. Krasnogorsko foto konkurse viena pirmųjų premijų teko vilniečiui C. Montvilai.

VASAROS VAKARINIŲ KONCERTŲ II sezoną paveikslų galerija paverstoj Vilniaus katedroje pradėjo vargonininkė Vida Prekerytė, atlikusi J. S. Bacho tris preludus, M. K. Ciurlionio fugą, F. Mendelssohno sonatą ir M. Regerio toktą. Jai talkino Juro Bajerciaus vadovaujamas Vilniaus konservatorijos senovinės muzikos ansamblis.

LIETUVIŲ RASŲTOJ SAJUNGOS Kauno skyrių įsteigė šis miesto literatai. Skyriaus biuro sekretoriumi išrinktas poetas A. Drilinga, nariais — J. Grušas, A. Mikuta, V. Martinukas, literatūrinio patarėju — R. Samulevičius. Pagrindinis naujojo skyriaus uždavinys yra jaunųjų rašytojų ugdymas bei auklėjimas.

POEZIMO TEATRĄ suorganizavo Vilniaus universiteto istorijos fakulteto studentai. Senoviniai žibintai išpuosėtas rūsyje skambėjo poeto Kazimiero Sarbievijaus odes ir P. Čaikovskio muzika. Premjerinį spektaklį režisavo V. kurso studentas Juozas Pocius.

PLAZMINIŲ REISKINIŲ, nestabilumų ir karštų elektronų problemoms buvo skirtas Vilniuje įvykęs visasąjunginis simpoziumas, kuriame taip pat dalyvavo mokslininkai iš JAV ir penkių Europos valstybių. Lietuvos Mokslo Akademijos puslaidininkų fizikos instituto vadovas prof. J. Požela "Tiesos" 134 nr. paskojo: "Simpoziumo dalyviai labai sudomino mūsų instituto darbai. Mūsų mokslininkai atvėrė naujas galimybes gauti informaciją apie elektroninį spektrą kietame kūne. Tiriant iki šiol nežinomus elektronų ypatumus puslaidininkuose, institute sekmingai pritaikytos magneto plazmos bangos. Gauti duomenys buvo panaudoti, kuriant labai tobulus greit veikiančius stiprintuvus, generatorius ir skaičiavimo technikos elementus, pasižymintys labai dideliu patikimumu..."

POETO VYTAUTO MACERNIO penkiasdešimties gimimo metinės žemiai atžymėjo Telšiuose, žemaitės liaudies teatro salėje. 1944 m. vasarą žuvusio poeto kūrybą aptarė literatūros kritikai V. Kubilius ir K. Nastopka, atsiminimais apie velionį dalijosi P. Jokimaitienė ir E. Matuzevičius. V. Macernio kelis sonetus ir šeštąją viziją deklamavo Vilniaus dramos aktorius L. Noreika. Vakaro programą savo eilėraščių papildė poetai E. Matuzevičius, V. Bložė, P. Drevinis, M. Karčiauskas, vietiniai literatai T. Kryževičiūtė, A. Budginas ir V. Stulpinas. Šia proga buvo aplankytas ir V. Macernio kapas jo tėviškėje Šarnelėje.

VLAADO BARTUSEVICHIAUS vadovaujamas liaudies ansamblis "Lietuva" tris savaites koncertavo Prahoje, Pilzene, Ostravoje, Brno, Košicuose, Bratislavoje ir kituose Čekoslovakijos miestuose. Koncertų programose buvo "Sventiniai vakarai" bei kiti rinkiniai kūrinių.

KAUNO MUZIKINIS TEATRAS sezoną užbaigė premjera — P. Hertero dviejų veiksmų baletu "Nereikalingas atsargumas". Spektaklio baletmeisteris — A. Kondratavičius, dirigentas — J. Kučiukas, dailininkė — J. Kuskova. Dalyvauja visa teatro baletu trupė ir kankierė J. Naujalis meno mokyklos moksleiviai.

VILNIUJE LANKESI TRYS SUOMIŲ etnografi — akademikas Kustaa Vilku, Helsinkio universiteto prof. Niilo Valonenas ir Suomijos literatūros draugijos generalinis sekret. prof. dr. Toivo Vuorela. Svečius labiausiai domino lietuvių ruošiamas etnografinis atlasas. Jie buvo supažindinti su Vilniaus istoriniais ir architektūriniais paminklais, muzėjais. Trakų pilimi ir kraštotyros muzėjum. Sutarta keistis etnografiniais leidiniais ir filmais. Akademikas K. Vilku bus užsėkęs į Kauną, kur turėjo progą apžiūrėti Perkūno namus, M. K. Ciurlionio galeriją, "Velnį" muzėjų, vitražus ir skulptūras muzėjum paverstoj Kauno igulos bažnyčioj.

PATIKIMUMO STATYBINEJE MECHANIKOJE problemoms buvo skirta antrą kartą iš eilės Vilniuje surengta konferencija, kurioje dalyvavo šios srities specialistai iš pagrindinių Sovietų Sąjungos miestų. Didžiausio dėmesio susilaukė lietuvių mokslinekų V. Statulevičius, K. Ragulskio, A. Cyro ir A. Kudžio pranešimai apie naujausius jų darbus statybinės mechanikos srityje, patikimumo teorijos panaudojimą laivų, lėktuvų, įvairių statybos konstrukcijų projektavime.

V. Kst.

Stepo Kairio muzikinio vieneto kanklininkės dalyvauja Toronto tautybų savaitės programoje

Nuotr. S. Dabkaus

UNITED TRUST

QUEBEC AVE., \$2,100 įmokėti, 6 kambarių namas, dvi virtuvės, vieta garažui ir įvažiavimui. Praso kaina \$19,500.

RONCESVALLES — HOWARD PK., \$2,900 įmokėti, 6 kambarių mūrinis namas, moderni virtuvė, įvažiavimas ir vieta garažui. Viena skola. Tuojau galima užimti.

BABY POINT, \$38,000 prašoma kaina. Mūrinis 10 kambarių dvibutis (duplex). Du garažai, vandeniu-alyva šildomas. Viena skola. Arti visko.

BLOOR — RUNNYMEDE, nauja krautuvė ir butas viršuje. \$15,000 įmokėti, viena skola. Tuojau galima užimti. Tinka betkokiam prekybai.

BLOOR — ROYAL YORK, \$32,900 prašoma kaina, 6 kambarių vienaauštis (bungalow), mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Viena skola.

KLING — RICHVIEW, \$10,000 įmokėti, 4 miegamųjų, modernus stiliaus vienaauštis (bungalow) su dvigubu garažu ir privačiu įvažiavimu. Kilimai ir pilnai įrengtas rūšys.

NEW TORONTO, \$15,000 įmokėti 6 butų (six-plex) mūrinis pastatas su privačiu įvažiavimu ir vieta 10-čiai automobilių. Nupiginta kaina \$74,900. Viskas išnuomota.

JANE — EGLINTON, \$3,900 įmokėti. 6 kambarių vienaauštis (bungalow), mūrinis namas su dviem įrengtais kambariais rūšyje. Garažas ir privatus įvažiavimas. Praso kaina \$31,700. Tuojau galima užimti.

B. SAKALAS

2320 BLOOR ST. WEST

Namų telef. 766-8479

TEL. 762-8255

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad.10-3
Antrad.10-3
Trečiad. uždaryta
Ketvirtad.10-3
ir 4.30-7
Penktad.10-3
ir 4.30-8
Šeštad.9-12
Sekmad.9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 2 metams.....7 %
už term. indėlius 1 metams.....6½ %
už taupomąsias s-tas (savings) 6%
už depozitus-čekių s-tas.....5½ %

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10.000.....8½ %
nekiln. turto — iki \$30.000.....8¼ %

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaujų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduodame American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandenį ir dujas. Mūsų tikslas — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor St. W. Tel. 534-9286

KING CITY — HWY 9 EAST, apie 30 mylių nuo Toronto, 10 akrų žemės ir mažas namukas. 500 pėdų prie kelio. Skubus pardavimas. Praso \$13,500.

RONCESVALLES — HOWARD PARK AVE., 9 kambariai, 2 prausyklos, prie namo garažas ir dirbtuvė. Tinkama amatininkui. Didelis sklypas, namas bei skola, įmokėti \$7-8,000.

DAVENPORT — OAKWOOD, atskiras su privačiu įvažiavimu ir garažu, 10 didelių kambarių, alyva-vandeniu šildomas, 3 virtuvės, 3 prausyklos. Sklypas 45 x 120. Įrengtas rūšys. Įmokėti \$10,000.

KIPLING — RATHBURN, gražus 3 miegamųjų kambarių vienaauštis (bungalow), 2 ekstra kambariai rūšyje, 2 prausyklos, didelis sklypas. Arti mokyklų ir susisiekimo. Įmokėti \$10,000.

GRENADIER RD. — RONCESVALLES, arti krautuvės ir puikios susisiekimo, 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės, 3 prausyklos, 3 garažai, naujas šildymas alyva. Įmokėti apie \$10,000. Namai bei skola.

WINONA DR. — VAUGHAN RD., naujos statybos originalus tributis (triple). Idealus nuomojamas, arti susisiekimo. Įmokėti apie \$20,000.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

AUTOMASINŲ PARENGIMAS ŽIEMAI, pagrindinis patikrinimas ir sutaisymas, greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Bloor Autorite Garage 296 BROCK AVE. (tarp Dundas ir College) Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. Tel. 533-4414

DIDŽIAUSIA IR GRAŽIAUSIA KANADŲ SPECIALI EUROPIETISKU SKANESŲ KRAUTUVĖ, TURINTI PUIKIAUSIOS KOKYBĖS IR DIDŽIAUSIO PASIRINKIMO KONKURENCINIS KAINŲ MIS GAMINYS

tip-top MEATS

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
YORKDALE SHOPPING CENTRE
Fairview Mall, Sheppard Ave. / Don Valley Parkway

LIETUVIO SAVININKO VAISTINE

MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

Vaistai, kosmetikos prekės, trejos devynerios ir kt.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS I NAMUS

EXTRA REALTY LTD.

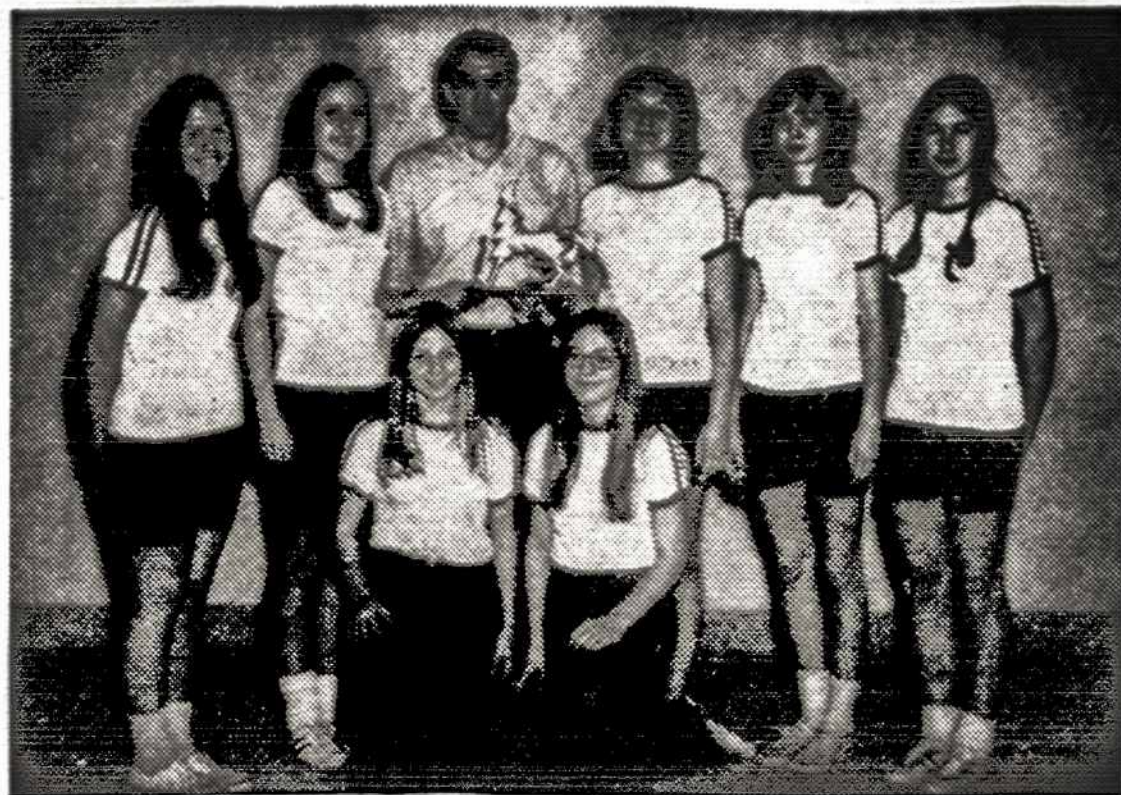
758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

BLOOR — DOVERCOURT RD., \$5,000 įmokėti, mūrinis, 8 kambarių per du aukštus namas; pirmame ir antrame aukšte 3 skyrių prausyklos; 2 šeimių namas; prašoma \$26,900.

10 AKRŲ GEROS ŽEMĖS IR GRAŽIAUS MISKELIO prie 7 ir 400 greitkelio. Įmokėjimas — kiek kas turi. Prieinama kaina. Šio meto geras pirkiny.

JANE — ANNETTE, \$15,000 įmokėti, mūrinis, atskiras 3 butų apartamentas, garažas ir privatus įvažiavimas. Praso \$49,900.

J. KUDABA Namų tel. 783-2105

Hamiltono "Kovo" mergaičių B komanda, laimėjusi pirmą vietą Kanados apygardos krepšinio pirmenybėse ir taip pat Ontario "invitation" turnyre. Vadovas — J. Stankevičius. Nuotr. Juaricio

DAINŲ ŠVENTĖ — TAUTOS DIENA

(Atkelta iš 1 psl.)

Televizija ir banketas

V. Volerito padėkos žodžio ir palengva skirstėsi namo. Atrodo, niekas nesiskundė, kad buvo nuobodu ar per ilgai, nors užtruko 4 valandas. Sėkme džiaugėsi ypąč šventės komiteto pirm. dr. G. Balukas, kurį LB valdyba apdovanojo specialiu atžymėjimu.

Pastabos

Apie šią dainų šventę muzikai tarsi savo žodį, bet eilinis klausytojas irgi jo nestokoja. Pastarojo nuomone, tai buvo dinginga šventė, verta išlieto prakaito. Kas atvyko jos pasiklausyti, neapsivylė ir grįžo namo atgaivinta širdimi. Suprantama, tokio masto šventę rengiant sunku išvengti nesklaidumų bei trūkumų. Iš visos eilės dalyvių buvo girdėti nusiskundimų dėl kaikiurių rengėjų tarnybų nepakankamo funkcionavimo, dėl dirigentų ir repertuaro parinkimo, dėl šventės reklamų ir pan. Dviejų pianinių panaudojimas kantantai buvęs reikalingas, bet kitiems dalykams — ne; dėl neišlyginto nuotolio nuo mikrofono pianinai labai prasiakišo, skyrėsi nuo jungtinio choro dainavimo ir toliau sėdintiems klišė klausytis — juos pasiekdavo pirmiau pianino garas, o paskiau — choro. Ešą jungiamos orkestro kairiuriose kūriniuose labai padidintu išpūdingumu. Akustika nėra gera. Amfiteatras labai tinka taut. šokių šventei, bet žymiai mažiau — dainų šventėms. Šį kartą jis buvo vėsinamas, ir niekam neteko prakaituoti. Nebuvo ir baro, kuris 1966 m. dainų šventėn įvedė jomarką. Klausytojų šį kartą, atrodo, buvo mažiau nei prieš penkerius metus. Dainų parinkimas stokojo įvairumui, parodančio mūsų dainų plėčią skalę. Bus, žinoma, ir daugiau pastabų, bet nei viena jų negali nustumti didingosios šventės, kurį paliko ketvirtoji dainų šventė Čikagoje.

Kanadiečių įnašas

Šioje dainų šventėje iš Kanados dalyvavo 5 chorai: "Varpas", Priskelimo, "Dainuojanti jaunystė", Hamiltono "Aidas" ir Montrealio Aušros Vartų chorai. Galėjo būti ir daugiau, bet imant proporcingai, Kanados lietuvių chorų buvo daugiau nei amerikiečių. Pamokslininku buvo mons. dr. J. Tadarauškas, viena iš šventės pranešėjų — L. Virbickaitė iš Hamiltono. Buvo gana daug ir šiaip atvykusių Čikagą iš Kanados. Vieni, vos įvažiavę Čikagą, gavo baudas už taisyklių nesilaikymą, kiti klaidžiojo, kol surado nurodytas vietas, bet visi grįžo patenkinti šventės ir čikagiečių sveitinimu.

Ketvirtoji dainų šventė baigta su pakankamu entuziazmu, kuris neturėtų išblėsti iki sekančios dainų šventės už penkerių metų. Atkreiptinas dėmesys ypąč į tai, kad mūsų jaunimo domesys nukreiptas į šokių, o daina nustumiama. Tai neigistinas reiškinys. Reikėtų dalykus balansuoti. B.

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

sutraukiančią

hemorojus

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagrąsėjus tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per kelias minutes sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais tyrimo atvejais švelnėjant skausmams, įvykdavo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia — rezultatai būdavo toki nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių. To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą (Bio-Dyne), kuri greitai padeda užgyti pažeistoms cėlėms ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio-Dyne galima gauti tepalo bei laido formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pinigai bus grąžinti, jei nebūsite patenkinti.

FUTBOLO ŽAIDYNĖS

Varsity Stadium

METROS-

WASHINGTON

DARTS

Liepos 7,

trečiadienį,

8 val. vakaro

Bilietai: \$2.00, \$2.50

Iš anksto parduodami visose

"MAC'S MILK" krautuvėse

Skautų veikla

• Skt. Stepo Kairio muzikinis viešas pakartotinis koncertavo birželio 29 d. "Vilniaus" paviljone tarptautinio karavano metu. Dalis vienetų narių šį savaitgalį su skautų ekskursija iškrenda į Europą, kur turės progos taip pat pasirodyti. Vietinui vadovauja seniūnai 2. Šilininaitė ir G. Kalinauskas. Globoja S. G. Valiūnienė.

• Ketvirtoji ir paskutinė prieš vasaros atostogas sk-vyčių kandidatų sueiga įvyko liepos 5 d. Sueigose diskutuojama ideologija. Po atostogų sueigos bus tęsiamos rugsėjo pradžioje. Kandidatuoja A. Seškus, R. Kalinauskas, V. Mačiulis ir E. Stanionis.

• Romuvos stovyklavietė prašo skautų motinas pajieškoti namuose atliekamų šluostukų, atvažiuojant į stovyklą, juos atnešti. Pageidautina senų rankšluosčių, nes ploni šluostukai greitai suslūpsa.

• LSS Kanados rajono kelionės į 25 metų jubiliejinę stovyklą Vokietijoje ir ekskursijos po kelias Europos valstybes organizaciniai darbai jau baigti. Būdami LSS nariai — organizatoriai ir keliautojai, esame atsakingi prieš LS Sąjungą. Europos valstybėse, kur jūs važiuosit ar sustosit — viešbutyje, valgykloje ar kitur, jūs būsite žinomi kaip lietuviai skautai-tės. LS Sąjungos pirmininko v. s. A. Saulaičio ir savo vardu, kaip atsakingas asmuo už Kanados rajono skautus-tės, linkiu jums geros kelionės, daug džiaugsmo ir būti reprezentantais lietuvių skautu-tės, lietuviokanadiečių.

• K. Batūra, Kanados rajono vadovas

• Dar nevisi vienietai yra atidavę stovyklos registracijos lapus registrai s. L. Sendžikienė, 19 Bermuda Ave., Toronto 18. Paskubėkime — stovykla prasideda liepos 17 d. C. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJ

Kaunietis Juozas Juocevičius Europos bokso pirmenybėse laimėjo pirmą vietą. Madridė įvykių pirmenybių antrame vidutiniam svorėje kaunietis minimalia pergale įveikė rumuną A. Nestaką. Tai trečiasis lietuvis, tapęs Europos bokso meisteriu. Prieš jį meistreriais yra buvę A. Socikas ir R. Tamulis. Aviomedelistas Petras Motiekaitis vėl pagerino pasaulio rekordą — jo modelis su gumos variklio išvytė 144,9 kilometro per valandą greitį. Vilniuje viešėjo R. Vokietijos moterų tinklinio rinktinė, kuri žaidė draugiškas rungtynes su Lietuvos rinktinė. Rungtynės laimėjo lietuvaitės pasekme 3:1 (15:9; 12:15; 15:9; 15:10).

Kievo tarptautinėje irklavimo regatoje gerai pasirodė lietuvaitės. Jos laimėjo pirmąsias vietas keturvičių ir aštuonvičių valčių varžybose.

Kaune pastatytas naujas 25 metrų ilgio plaukymo baseinas. Iki šiol Kaune buvo vienas baseinas prie Kūno kultūros instituto, kuris nepatenkino plaukimo mėgėjų poreikio.

VYČIO ŽINIOS

Krepšinio turnyras Wasago šiemet įvyks rugpjūčio pradžioje, ilgojo savaitgalio metu. Smulkesnė informacija bus paskelbta vėliau.

Atviras golfo turnyras, kuris lietaus buvo nutrauktas, bus šį sekmadienį tame pačiame Georgtown golfo aikštyne. Turnyro pradžia 1 val. A.S.

AUSROS ŽINIOS

Lengvosios atletikos pirmenybės įvyks liepos 24 d. Centennial Park stadione, Etobicoke. Aušros atletus treniruoja A. Malinauskas ir R. Petrauskas Parkdale stadione, Close ir Queen St. Informacijų teirautis pas. K. Sapokėną tel 762-0455.

Krepšinio kursai berniukams ir mergaitėms bus Wasagoje, T. pranciskono stovyklavietėje, rugpjūčio 21 — 29 d.d. Instruktoriai — F. Miniotas ir A. Stonkus. Registracija jau pradėta. Blankus galima gauti parapijos raštine.

Aušros atviras golfo turnyras — rugpjūčio 15 d. 12 v. Glen Eagle aikštyne. Šį sekmadienį, liepos 11 d. 1 v. p. Georgetown aikštyne įvyks dėl lietaus atidėtas Vyčio atviras golfo turnyras, kuriame bus ir komandinės Aušros-Vyčio rungtynės.

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738 • LE. 6-2664 • 1611 Bloor St. W.

RONCESVALLES GATVĖJE, apie \$15.000 įmokėti, puikus didžiulis 12 kambarių atskiras namas, buvęs gydytojo kabinetas, užbaigtas rūšys, dvigubas garažas, viena atvira skola, puiki vieta gydytojui, dantistui, advokatui, o taip pat ir privačiam asmeniui, atskiras įėjimas, labai gera nuomojimui vieta, o taip pat investicijai.

SWANSEA, gražus — nebrangus mažai šeimai vienaauštis, moderni virtuvė, garažas su privačiu įvažiavimu, prašoma kaina \$28.900, viena skola, arti Bloor.

BLOOR — ARMADALE, apie \$6000 įmokėti, puikus 6 didelių kambarių su apšildymu saulės kambariai, atskiras, rupių plytų namas, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, moderni virtuvė, gražiai įrengtas didžiulis kambarys rūšyje, garažas su plačiu įvažiavimu, labai skubus pardavimas.

ANNETTE — DUNDAS, apie \$5000 įmokėti 10 kambarių atskiras namas, 3 virtuvės, kvadratinis planas, vandens alyvos šildymas, labai neaušta kaina, pelningas pirkiny.

BLOOR — WINDERMERE, didelė krautuvė ir 5 kambarių butas, apie \$10.000 įmokėti, puiki vieta, tinka betkokiam verslui.

STAYNER, beveik pačiame miestelyje, 260 x 150 pėdų sklypas su didele kabina, miesto vanduo ir elektra ant nuosavybės, galima lengvai padalinti į atskirus sklypus, prašoma kaina tik \$4.900.

BLOOR — DUNDAS, apie \$6000 įmokėti, 8 kambarių, gerų pajamų namas, 2 virtuvės, 2 prausyklos, 2 garažai. Praso \$30.500, gauna apie \$300 mėnesiui nuomos, plius butas savininkui.

Al. Garbenis, arba **Pr. Kerberis**, namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Pardavusiems bei pirkusiems per mus

SPECIALUS PATARNAVIMAS

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA IMA

5½% už depozitus 8% už asm. paskolas

6% už šėrus (numatoma) 6% už taupymo s-tas

6½% už 1 m. term. dep. 8½% už mortgičius

7% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš keturių milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGIČIUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto. VISŲ NARIŲ GYVYBĖ apdrausta santaujų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniai uždaryta).

BUSTINE: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

INDIAN RD., \$4.500 įmokėti, plytinis, 9 kambariai, 5 virtuvės, 2 prausyklos, nauja šildymo krosnis. Palkimas; praso \$23.900.

QUEEN — SORAUREN, įmokėti \$2.000, atskiras, 6 kambariai, nauja šildymo krosnis, 2 prausyklos, 2 virtuvės, platus šoninis įvažiavas, garažas; praso \$18.900.

SWANSEA, \$8.000 įmokėti, atskiras, 6 šviesūs kambariai, plytinis, naujoji šildymo krosnis, privatus įvažiavimas, 1 mortgičius, savininkas turi išvykti.

MARTIN GROVE — PRINCES MARGARET, \$12.000 įmokėti, vienaauštis (bungalow), plytinis atskiras, 4 miegamieji, prie namo garažas, nauji kilimai, didelis patrauklus poilsio kambarys.

BLOOR — GLADSTONE, dvibutis (duplex) 10 kambarių, plytinis, atskiras, šiltu vandeniu šildomas, privatus įvažiavimas, garažas, praso \$37.000.

1082 BLOOR St. W., TORONTO 4,

Tel. LE 4-8459

Turime krautuvį, namų vasarvietę, viešbutį, motelių įvairiose vietose ir įvairia kaina. — — — Prašome tik kreiptis pas mus. Taip pat parūpiname geresnėmis sąlygom paskolų — mortgičių.

VYT. MORKIS, A. BLIUDZIUS ALV. (MIELDAZUKE) VISTOSKI

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazoninio stotį. Gazolinai, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai. Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuojami naujos dalys, geras patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas, oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DAREO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

W. VASIS REAL ESTATE

Didelis pasirinkimas namų, žemės ir kitos rūšies nuosavybių.

Skambinti — J. GUDAS Tel. 534-7525

863 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

363 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

363 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

363 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

363 BLOOR ST. W., Toronto 4, Ont.

Sovietinė ateitis
Sovietinis propagandistas: — Netrukus visos kapitalistinės valstybės taps komunistinėmis. — Balsei iš publikos: — Bet iš kur importuosime kviečius?

Jautrus klausimas
„Viešpatie, negi mes tikrai nebegalime vieni kitų išdergti be svetimšalių pagalbos? Negi mes nebesugebame patys išsivaduoti — padoriai, tautiška ir krikščioniškai?“ (H. Nagys).

SYPSENOS

Paini giminytė

Ruda Slionskos — miestelio, esančio netoli Katovicų, — senasija buvo trejos vestuvės, atšvestos vienu metu toje pačioje šeimoje: našlys tėvas vedė taip pat našlę, sūnus — jos dukterį, o jo dukrė ištekėjo už našlės jauniesiojo brolio. Nustatyti giminytės ryšius po tokių „susikryžavusių“ jungtvių tiesiog neįmanoma. Juk tikrasis našlio sūnus kartu tapo jo uošviu, pats uošvis — svainiu, o tikroji dukrė — nuotaka. Maža to, sesuo gali pareikalausiti iš brolio, kad šis vadintų ją „teta“...

• Nepasitikėk paslauguojų, kuris pasirodys tau ir barzdą išdulkinti (korėjiečiai).

Liūto pėdomis

Du keliautojai pastebėjo dykumos smėlį didžiulio žvėries pėdas.

— Tai liūto! — sako vienas. — Taip, milžino liūto, — sutinka antrasis.

— Tu eik šiomis pėdomis — reikia juk išaiškinti, kur jis nuėjo.

— Gerai, o tu? —
— Aš taipgi eisiu jo pėdomis, tik priešinga kryptimi — reikia juk išaiškinti, iš kur jis atėjo.

Dialogas

Kunigas bando seną nusidėjėlių prikabinėti atgailauti už savo nuodėmes ir nesišalinti bažnyčios.

— Jei atsakysite į vieną mano klausimą, tai aš vėl imsiu lankytis bažnyčioje, — sako nusidėjėlis.

— Koks gi bus tasai klausimas? — domisi kunigas.

— Kas buvo Kaino žmona?

— Žmogau, atsako kunigas, — niekad iš paties nebus geras tikintysis, kol nesiliausi domėtis svetimom žmonom.

• Dievas davė žmogui ugnį, tai jisai išrado krematoriumus žmonėms deginti. Dievas davė žmogui meilę, tai jis išrado vedybas...

• Dideli žmonės ir šunys išeldami niekad durų neuždaro (jugoslaviai).

Parinko Pr. Alš.

CESNAKAS — geras vaistas
Cesnakas (garlic) yra natūralus kraujotaką valantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo nevalingų, nuo puvimo bakterijų bei jos sukėlėjų. „ADAMS GARLIC PEARLS“ turi savybę reikalingą cesnakui, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per išitus šimtmetus žmonių žmonių vartojo cesnaką kaip vaistą, tikėdami jį gydymui bei stiprinimui. Stenkitės būti stipresnis ir sveikesnis. Dar šiandien nusipirkite „ADAMS GARLIC PEARLS“ dešimt vartojimui. Jausitės geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsite. Šis cesnakas kapsulės netur nei kvapo, nei skonio.

BALIO MASKELIŪNO DRAUDOS ĮSTAIGA
Tel. 251-4864 Namų tel. 277-0814
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUNA NARYS
Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

A. ČIZIKAS ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAIOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM IR TAIOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ PLOKSTELIŲ.
672 Lansdowne Ave. Tel. 531-6165
295 Roncesvalles Ave. Tel. 536-1373
Atidaryta: kasdien 9-6 v. ketv. ir penkt. 9-9 v.

ĮVAIRŲ SIUNTINIAI IR DOVANOS
į Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą, Sov. Sąjungą paprastu ir oro paštu.
Dovanos be maito: Motociklai, skalb. mašinos, televizijos priimtuvai, šaldytuvai ir t.t. Taip pat persiunčiame piniginius pažymėjimus (certificates), už kuriuos gavoje gali pirkti prekių specialiose krautuose. Norint pasiųsti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automobilių skaičius yra ribotas.
Siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 1934 svarų gryno svorio. Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių. Sąžiningai ir greitai patarnaujame.
DARBO VALANDOS: TREČIADIENIAI — UZDARYTA. Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 9 v. ryto iki 7 v. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 5 v. vakaro.
LIETUVIŲ ĮSTAIGA Baltic Exporting Co. 480 RONCESVALLES AVE., TORONTO 3, ONTARIO
Telefonas LE 1-3098 Savininkai A. ir S. KALUZA

A & B TAILORS
Sav. A. B. BERESNEVIČIUS
343 Roncesvalles Ave., Toronto 3
Tel. 531-1432
VYRIŠKŲ IR JAUNIMO MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

CLEAR-VISION TV - HI-FI
TAISOM IR PARDUODAM T. V. ir HI-FI STATOM IR TAIOM T. V. ANTENAS
1613 Dundas St. W. Sav. R. Stasiulis
532-7733

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritęs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas, mechaniniai darbai ir automatinės transmisijos
DUNDAS AUTO BODY
MAX KANE AUTO BODY
Darbas sąžiningas ir garantuotas
Lietuvius aptarnauja Jonas Jurėnas
430 BATHURST ST.
Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

780 QUEEN ST. W. PRIE GORE VALE TEL. EM. 4-7994
ART'S PHOTO STUDIO
Vestuvinės nuotraukos Meniškos vaikų nuotraukos Portretai ir kt.

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

KOLUMBO VYČIŲ salėje birželio 27 d. buvo surengtas pobūvis paminėti pre. J. Končaus 80 m. amžiaus ir 55 m. kunigystės sukakčiai. Pasakytose kalbose išskirti suaktyvininko nuopelnai lietuviškoje, ypač BAL-FO veikloje. Kalbėjo V. Simkus, M. Rudienė, L. Simutis, kun. dr. A. Juska, gen. konsulas dr. P. Dauzvardis, T. Blinstrubas, J. Jasaitis, A. Pakalka, D. Bobelienė, A. Rudis, kun. dr. J. Prunskis, O. Zailskienė ir kt. Padėkos žodį tarė pre. J. Končius. Programai vadovavo V. Kasniūnas. Buvo pristatyti ir pagerbti taip pat ir kiti veikėjai — iš Brazilijos atvykęs kun. J. Kidyskas, SJ, Ig. Petruskas, kun. dr. F. Gureckas ir kt. Šis pobūvis vyko esant rekordiniam karščiui — virš 100°. Tai buvo karščiausia diena nuo 1956 m. liepos 1 d. Ta diena yra gerai atmintina Čikagos lietuviams, nes tuomet Čikagos Kolizėje įvyko I-ji JAV ir Kanados lietuvių dainų šventė. Rekordiniai karščiai, kurie truko tris dienas, šį kartą pridūrė daug nemalonių čikagiečiams: susprogo nemažai kelių, perkaito ir sugedo daug automobilių, buvo nusunkindami ir kitokie nelaimiai.

Birželio paskutinį savaitgalį nemažai čikagiečių lietuvių patraukė į Union Pier, Mich. vietovę, kur apie porą šimtų tautiečių turi savo vasarnamius: vieni — tik savo reikalams, kiti — juos išnuomoja. Bene žymiausia vasaravimo vieta yra A. Karaičio „Gintaras“, kur vienu metu gali poilsiauti 75 žmonės. Čia savaitgaliais vyksta lauzai ir kitokios pramogos.

„TECHNIKOS ŽODŽIO“ 1971 m. pirmasis numeris, gerokai pavėlavęs, pasiekė savo skaitytojus tik birželio viduryje. Kaip įžanginiame žodyje sakoma, šiemet šis žurnalas pradeda savo dvidešimt pirmuosius darbo metus. Toliau sakoma: „Spaudos darbas nėra atskiras dalykas, bet kartu yra susijęs su bendrąja sąjunga (inžinierių ir architektų) veikla. „Technikos žodžio“ skiltyse užfiksuoti straipsniai, veiklos įvykiai, moksliniai ir profesiniai pasiekimai liudija, kad tai atsiekta daugelio mūsų sąjungos narių pasisvertimo dėka, kad ir toliau mūsų veiklos bei spaudos ateitis priklausys tik nuo mūsų pačių, kiek mes dirbsime, nepaisant amžiaus ir patyrimo skirtumų“. Šiame numeryje A. P. Mazeika testia išsamų rašinį apie dabartinės Lietuvos pramonę, Andrius Išganaitis rašo apie materijos prigimtį, archit. J. Zalkauskas ir prof. St. Dirmantas diskutuoja Lie-

tuvas kartografijos klausimą, dr. J. Jonas A. Bilėnas rašo apie susitikimą Paryžiuje su Lietuvos mokslininku prof. A. Zukausku. Taip pat yra nemaža kronika apie lietuvių architektų bei inžinierių veiklą ir nuotraukų. Viršelį papuoštas Algirdo Grigaičio meniška nuotrauka „Prošalstės ir šešėliai“.

„CHICAGO SUN-TIMES“ dienraštyje birželio 27 d. laidojo žurnalistas Robert C. Toth rašė apie Pabaltijo diplomatų veiklą JAV ir kitose kraštuose. Straipsnis gana ilgas ir neblogai informuojantis. Cituojamas Lietuvos atstovo J. Kajecko pasisakymas apie laisvės atgavimą, kur jis pareiškė, kad „jokia tironija nėra amžina, anksčiau ar vėliau ji žlugs, o mūsų ir tu, kurie bus po mūsų, uždavinys yra išlaikyti laisvės dvasią gyva“. Straipsnyje sakoma, kad lietuvių išeivių yra apie 1-1.5 milijono. Taip pat rašoma, jog jau mažokai pinigų beliko — apie 1 mil. kiekvienos valstybės, iš kurių yra finansuojama Pabaltijo diplomatinė tarnyba. Iš tos sumos lietuviams diplomatams per metus eša išmokama \$150,000.

ALVUDO PRAMOGOJE daug kas kalbėjo apie šį neeilinį lietuvių futbolininkų laimėjimą ir gana kietą žaidimą, kuris pasižymėjo apskumčiams, išsiverimams tautiečiai, gerdami gira, valgydami cepelinus ir besiklausydami dr. J. Adomavičiaus pranešimų, galėjo atsipūsti. Sutekmuo dr. Adomavičiaus parodė ir kultūrinį filmą. Tie šeštadienį Alvudo vakarajimai dabar yra tapę tradiciniais ir Marquette Parko liet. kolonijos gyventojų gausiai lankomi. Taip pat čia užklysta tautiečių ir iš kitų kolonijų.

ČIKAGOS LIETUVIAI, kurie nuo širdžiai seka vietos lietuvių futbolo klubo „Lituonikos“ žaidikus, vėl galėjo džiugauti, nes jie laimėjo dvejais rungtynėms iš eilės. Birželio 21 d. „Lituonika“ nugalėjo 1:0 lenkų „Lighthning“ vienuolike, o birželio 27 d. su kule ir iš Auroros miestelio atvykusius „Kickers“ futbolininkus 3:2. Abejos rungtynės buvo pirmenybių susitikimai. Juose laimėti 4 taškai padės išsilaikyti I-je pirmenybių divizione. Ypatingai permainingos buvo rungtynės prieš Auroros sportininkus, kurie buvo pasiryžę žūt-būt laimėti. Tai jiems beveik pasisekė, nes pirmą kėlinį balgė 10 savo naudai po pertraukos dar pridėjo vieną įvartį. Apie 300 lietuvių žiūrovų Marquette Parko aikštėje jau buvo be-

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1 psl.)

kviečių jai greičiausiai nereikės. Kanados prekybos ministris J. L. Pepin su Kinijos pareigūnais aptarė ir orinio susisiekimo atidarymą. Liepos 1 praga Kinijos premjeras Cuenlai atsiuntė Kanados premjerui P. E. Trudeau sveikinimo telegramą, reikšdamas viltį, jog abu kraštai stiprins draugiškumą, vadovaudamiesi penkiaais pagrindiniais taikaus sugyvenimo principais. Šiuo metu Kinijoje vieši ir ant 25 kanadiečių grupę, vadovaujama K. Woodswortho. Jos kelionė suorganizavo Brių Kolombijos universitetas, norįs geriau pažinti kiniečių gyvenimą Pekinge, Sanhajuje, Nankinge ir kituose pagrindiniuose miestuose. Paskutiniomis žiniomis, Kinijos premjeras Cuenlai pagėidavo, kad Kinijoje apsilankytų premjeras P. E. Trudeau.

Premjeras P. E. Trudeau į Sovietų Sąjungą lydėjęs parlamentarys W. Deakon pareiškė, kad jis yra bandęs išskirti suimtus ukrainiečių klausimą pokalbyje su Ukrainos premjeru V. Ščerbickiu. Ukrainietėsi kalbą W. Deakon sakosi taipgi užsiminęs ir apie baltiečius bei kitas tautybes, turistams taikomus suvaržymus, neleidimą lankytis savo tėvėskėse. Pasak W. Deakono, premjeras V. Ščerbickis supykęs, bet vėliau atsileidęs. I akis krinta faktas, jog spaudoj skelbtuose savo kelionės išpužduose W. Deakon visą šį reikalą nutylėjo. Atrodo, jį dabar privertė prašnekti ukrainiečių ir kitų etninų grupių nusivylimas premjeru P. E. Trudeau parodyta „nesikišimo“ politika. W. Deakon pokalbis su Ukrainos premjeru V. Ščerbickiu, deja, neturi reikšmės, nes kalinių, šeimų sujungimo ir turistų klausimus sprendžia pats Kremlius.

veik sutikę su lietuvių komandos pralaimėjimu. Tačiau likus pusvalandžiui iki rungtynių pabaigos vaizdas pasikeitė, ir lietuviai pradėjo mušti įvarčius vieną po kito. Pirmasis įmušė M. Mikalauskas, po jo — iš liginės grįžęs J. Ringas, o pergale atnešęs įvartį gražiū šūviu su galva įskėlė A. Kunickis. Čia žiūrovų džiūgavimui nebuvo galo. Šiomis rungtynėmis buvo užbaigtas pirmasis pirmenybių ratas, kuris lietuviams atnešė 8 taškus. Beje, prieš Aurorą žaidė ir „Lituonikos“ rezervas, kuriam netai sekėsi — turėjo sutikti su 0:2 pralaimėjimu.

SKAITYTOJAI PASISAKO

KUR RUSAI NUKISO SIMĄ KUDIRKĄ?

1971 m. gegužės 27 d. pagrindinės JAV-ųjų radijo stotys skelbė žinių agentūrų pranešimą, kad rusai Simą Kudirką nuteisė dešimčiai metų kalėjimo. 1971 m. gegužės 28 d. tos pačios (ne visos) amerikiečių radijo stotys paskelbė, kad JAV-ųjų oficiali įstaiga Maskvoj apie nuosprendį nieko nežino. Atrodo, nieko nežino ir JAV vyriausybė Vašingtone. Radijas pridėjo, kad žinia dar nėra patvirtinta. Praėjo nemažai laiko, bet niekas nesimėta net spaudoje abejoti tos žinios teisingumu. Net lietuvių spauda skelbia be jokių abejonių. Bet ar tikrai nuteisė Simą Kudirką? Kur ji teisė? Kur Simas išsistaus? O svarbiausia, ar tikrai jis, gal rusai kalba visai apie kitą asmenį?

Kas galėtų patikrinti? Žinant rusų apgaulingumą, jie lengvai galėtų apgauti Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus atstovus, jei tokie domėtysi ir nuvyktų į Sov. Sąjungą pasikabinti su nuteistuoju. Kas žino, gal rusai pakliūtų visai kitą asmenį, tegul ir gerokai panašų, kuris galėtų pripasakoti čekistų išmokytų pasakalių. Būtų kas kita, jei patikimi emigracijos lietuvių atstovai galėtų nuvykti į Sovietų Rusiją ir patvirtinti žinią apie Simo Kudirkos likimą.

Algirdas Gustaitis

PASTO CHAOSAS

Ryšium su pašto įstaigų netvarkingu ir vėluojančiu periodinės spaudos pristatymu lig šiol, atrodo, bergždžiai kreiptasi pasiskundžiant telefonu ar parašant vietos paštu ar pašto viršininkui (postmaster). Kur kas sėkmingesnis būdas pagerinti periodinės spaudos pristatymą yra tiesioginis kreipimasis į District Director of Postal Service, o ne į Postmaster ar pašto įstaigą. Jo telefonas (ir pavardė) randami kiekvienos vietovės telefonų knygoje Government of Canada skiltyje. I jį galima kreiptis tiesiai. Jo negavus, prašyti jo įstaigos — Quality Control, kurios telefonas yra toje pačioje (District Director of Postal Service) skiltyje.

Paaikšinant trūkumus, reikia pateikti šias žinias: laikraščio vardą (paraidžiui lietuvišką vardą ir anglišką ar prancūzišką reikšmę, kuri randama prie laikraščio vardo), laikraščio adresą ir kitus duomenis. Tada per District Director of Postal Service žinioje esančia „Quality Control“ uždedamas periodinis pašto išnešiojimo patikrinimas tam tikram laikui. Jam praėjus, pareigūnai pasiteirauja telefonu, ar yra pastebėtos pagerėjimas laikraščių pristatyme.

Sis būdas išbandytas Londone, Ont., gana sėkmingai — laikraščiai

mėnesio laikotarpyje buvo pristatyti per vieną — dvi dienas. Laikraščio pristatymui pablogėjus, galima tą nusiskundimo procedūrą vėl pakartoti. P. P.

KLAIDINGA NUOMONE

Kasmet daug lietuvių jaunuolių baigia įvairias mokyklas, kairurie — su labai gerais pažymiais. Tai lietuvių pasididžiavimas. Geras pavyzdys pamoko, patraukia kitus jaunuolius. Jaunimas mėgsta lenktyniauti, nepasiduoti ir būti viršūnėse. Mano nuomone, tuos gerus laimėjimus moksle, sporte ir kitur reikėtų atžymėti spaudoje. Lietuviški laikraščiai, kiek priemana, mielai tai padaro, net fotografijas įdėda. Prieš keletą metų man pačiam tekdavo „medžioti“ baigusius mokslo jaunuosius ar kitaip atsižymėjusius. Paskutiniu laiku šis darbas, labai reikalingas dabartiai atvaizduoti, pasunkėjo. Dažnai vaikai ir tėvai sako išsidėmėtinio nepasako, o tik klaidžioja pasikartojimuose, nežinodami kur ir kada sustoti. Tai labai vargina pamaldų dalyvių.

Jonas Karka

PAMOKSLAI

Vasaros karščių metu pamokslai pamaldose turėtų būti trumpiniai. Pamokslininkai, ypač prastieji ar vidutinieji, dažnai nieko naujo ar išidėmėtinio nepasako, o tik klaidžioja pasikartojimuose, nežinodami kur ir kada sustoti. Tai labai vargina pamaldų dalyvių.

Karščių metu ilgiau kalbėti galėtų tik tikrai geri pamokslininkai, kurių mintys suintriuguotų bažnyčioje besančius, nes jiems tada „apsimokėtų“ pralietais prakaitas. Gi prasti arba vidutinio gerumo pamokslininkai galėtų pasitenkinti keletu svarbesnių minčių. Dar geriau būtų, kad jos būtų iš anksto surašytos, kad nereikėtų klaidžioti minčių pasikartijime. Vasarą, kai žmonės aplsta nuo karščio, reikėtų skaitytis su pamokslų klausančiųjų sveikata ir nervais. Jeigu žiemos metu per ilgai pamokslaujama, ką gi padarysi, bet vasaros karščiuose reikalingas trumpinimas. Kairurie kunigai, žinodami, kad jie nieko nauja klausytojus nepasakys, karščių metu visiškai pamokslų nesako — pasitenkina Evangelijos perskaitymu. Pr. Alš.

TEAKWOOD

Salono, baldų, miegamųjų kambario, valgomosios tiesiog iš importo sandėlio. Atidaryta 1-9 v. v.
EINAR CLAUSEN, Ltd.
Tel. 1-454-1388, Prie 7 kelio į rytus nuo 5 linijos, Bramalea

PRANO BARAUSKO ĮSTAIGA 231-2661
REAL ESTATE IR APDRAUDA
3828 BLOOR W., ISLINGTON (6-POINTS ALPSA)

NOTARAS A. LIUDZIUS, B.L.
421 Roncesvalles Ave.
(Toronto Dominion Bank II aukšte)
Telefonai: įstaigos 537-1708 namų 279-7980
Priėmimo laikas pagal susitarimą telefonu.

DR. E. ZUBRIENĖ DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ DANTŲ GYDYTOJA
184 ELLIS AVE
(prie Queensway)
Tel. 762-1009.

Prima pacientus pagal susitarimą.
PLUMBING and HEATING J. LISAUSKAS, VALDŽIOS PRIPAZINTAS PLOMBERIS, ATLEKA ĮVAIRIUS VAMZDIŲ IR APSIDUVO DARBUS.
Darbas sąžiningas ir nebrangus, 148 Westminister Ave., Toronto Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

VALAU FOTELIUS IR ĮVAIRIUS KILIMUS
Automatinis elektrinis valymas. Sutaisau iširusius galus ir pradegintus kilimus. P. KARALIONAS. Skambinkite LE 3-4912.

ATLIEKU GRINDŲ ATNAUJINIMO (sanding) poliravimo ir blizginimo darbus. Skambinti Alfonsui LE 6-2805.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O. Wiktoria BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE.
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 v. ryto iki 6 v.v.

OKULISTAS S. BROGOWSKI, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.). Kabineto telefonas LE 1-4251. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTAS L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 College St. Toronto
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r.—6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

MEDUS — reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas Induose ar korieuse. Iš bitynės: **Eagles Nest**
30 Dewson St., Toronto 4, Ont. Telefonas 534-0563

INSURANCE DUDA 769-4612
2231 Bloor Street W.

Kaip puiku! Visiškai patikimos automatinės skalbiamosios mašinos ir džiovintuvai
Simplicity
ŽINOMA! Mes esame vienintelė bendrovė Kanadoje, gaminanti beveik penkiasdešimt metų tik skalbiamąsias mašinas ir džiovintuvus. Visi mūsų tyrimai, laikas, energija ir sugebėjimai sudėti į puikius gaminius. Iš tikrųjų galime sakyti puikius gaminius, nes „Simplicity“ automatinės skalbiamosios mašinos ir džiovintuvai yra negendantys — duodame dvejų metų garantiją. Mes gaminame tik geriausios kokybės skalbiamąsias mašinas ir džiovintuvus. Tad kodėl jums nepasinaudoti mūsų penkiasdešimties metų patirtimi!
Automatinė skalbiamoji mašina ir džiovintuvai
SIMPLICITY GAMINIAI DABAR PARDUODAMI SPECIALIAI ŽEMOMIS KAINOMIS
Paprasta skalbiamoji mašina
KRAUTUVES: Vakaruose — 137 Roncesvalles Ave. — Tel. 537-1442 Rytuose — 2448 Danforth Ave. — Tel. OX 9-4444 Krautuves atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY
323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.
Savininkas V. BAČENAS
• teikia patarimus planuojantiems keliones
• sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
• be atskiro atlyginimo
• agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
• parūpina bilietus keliaujantiems autobusais, traukiniais, laivais, lėktuvais
• parūpina eismo priemonės ekskursijoms
• patarnauja atsidviečiant gimines
Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

